

ΠΡΩΤΟ 1 ΠΛΑΝΟ

Έκδοση του 52ου Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης

Δευτέρα 7 Νοεμβρίου 2011

Αρ. φύλλου 258

protoplano@filmfestival.gr

ΣΑΡΑ ΝΤΡΑΪΒΕΡ ΜΕ ΠΝΕΥΜΑ ΑΝΑΡΧΙΑΣ

ΤΟΥ ΜΙΧΑΛΗ ΓΟΥΔΗ

Απασχόλησε την επικαιρότητα με την εισαγωγή του όρου "νεκροτουρισμός" για να αποτυπώσει την αύξηση της τουριστικής κίνησης στις Ηνωμένες Πολιτείες μετά την πτώση των Δίδυμων Πύργων. Με ανήσυχο πνεύμα και με παρρησία τόσο σε καλλιτεχνικό επίπεδο όσο και ως προς την εκφορά δημόσιου λόγου η Σάρα Ντράιβερ (Sara Driver) δεν άργησε να αναδειχτεί στο κινηματογραφικό στερέωμα. Πότε από το ρόλο της σκηνοθέτιδας και πότε εκτελώντας χρέη παραγωγού για λογαριασμό του συζύγου της, Τζιμ Τζάρμους, πάντοτε προκαλούσε σχόλια.

Γεννημένη στο κέντρο του καλλιτεχνικού –και όχι μόνο– κόσμου, τη Νέα Υόρκη, στα μέσα της δεκαετίας του '50, δεν άργησε να ανακαλύψει τα πολιτιστικά της ένστικτα. Μετά τις σπουδές στο χορό, το θέατρο και την αρχαιολογία σε ηλικία μόλις 22 ετών σκηνοθέτησε το πρώτο της θεατρικό έργο, πριν περάσει στον κόσμο του σελιόιντ. Το 1981 η Ντράιβερ κάνει το σκηνοθετικό της ντεμπούτο με το *Εσύ δεν είσαι εγώ* (*You are not I*). Παρά τα πενιχρά μέσα, μια και ο συνολικός προϋπολογισμός της ανήλθε στα 12.000 δολάρια, η ταινία –που βασίζεται στο ομώνυμο διήγημα του Πολ Μπούουλς– απέσπασε εγκωμιαστικά σχόλια και ακόμη μνημονεύεται από κριτικούς που παρατηρούν το έργο της σκηνοθέτιδας. Πρόκειται για την ιστορία της Έθελ που καταφέρνει να αποδράσει από το ψυχιατρείο κατά τη διάρκεια του χάους που επικρατεί στους γύρω δρόμους από μία καραμπόλα. Ένας εθελοντής θα τη μεταφέρει στο σπίτι της αδερφής της, το οποίο δε θα αποδειχθεί ιδιαίτερα φιλόξενο για την Έθελ και τα προβλήματά της...

Γνήσια εκπρόσωπος του ανεξάρτητου κινηματογράφου, συνέχισε τη σκηνοθετική της παραγωγή το 1986 με την *Υπνοβασία* (*Sleepwalk*), ένα παράξενο παραμύθι με ανοιχτό τέλος, ένα όνειρο που εκτυλίσσεται στα όρια μιας φανταστικής Νέας Υόρκης. Η μετάφραση και η δακτυλογράφηση ενός χειρόγραφου κινέζικου παραμυθιού προκάλουν πολύ παράξενες καταστάσεις στη ζωή των πρωταγωνιστών. Η ταινία απέσπασε το σημαντικό βραβείο "Georges Sadoul" και κατέγραψε αξιοσημείωτη πορεία στα διεθνή φεστιβάλ, ιδιαίτερα επί ευρωπαϊκού εδάφους. Εξάλλου, αν και Αμερικανίδα η Ντράιβερ έχει περισσότερα στοιχεία από τον ευρωπαϊκό κινηματογράφο παρά από τον

κινηματογράφο της πατρίδας της. Μένοντας πιστή στο πνεύμα της αναρχίας που διέπει τις ταινίες της, αλλά με διαφορετικό ύφος συνεργάστηκε στο *Όταν τα γουρούνια πετάξουν* (*When Pigs Fly*, 1993) με τη Μαριάν Φέιθφουλ και τον Τζο Στράμερ των Clash. Παράλληλα, η Ντράιβερ υπήρξε παραγωγός πολλών ταινιών του συντρόφου της, Τζιμ Τζάρμους, όπως για παράδειγμα το *Διακοπές*

Διαρκείας και το *Πέρα απ' τον Παράδεισο* που θα προβληθούν στο πλαίσιο του Φεστιβάλ, ενώ συμμετείχε μάλιστα με μικρούς ρόλους σε τρεις από αυτές. Επιπλέον, δοκίμασε τις δυνάμεις της ενδιάμεσα και στο θέατρο με τρεις παραστάσεις από τη θέση του σκηνοθέτη και του συγγραφέα. Αποτιμώντας την πορεία της ο κριτικός κινηματογράφου Jonathan Rosenbaum

γράφει για την Ντράιβερ, εξηγώντας και τη σύντομη φιλμογραφία της: "είναι μεγάλη απογοήτευση να είσαι γυναίκα σουρεαλιστική σκηνοθέτιδα, πρόκειται για ένα είδος που ουδέποτε έλαβε την αναγνώριση που του έπρεπε από συναδέλφους και κριτικούς". Αυτός ακριβώς ο σουρεαλισμός που χαρακτηρίζει τις ταινίες της απαιτεί και την ενεργή συμμετοχή του θεατή σε αυτές, καλώντας τον να γίνει κομμάτι της ιστορίας. Με επιρροές από τον Τζον Κασαβέτη και τον Αντρέι Ταρκόφσκι, η Σάρα Ντράιβερ ακολουθεί τους χαρακτήρες της με φανταστικούς όρους, πολύ πέρα από τα συνηθισμένα μέτρα. Άλλωστε, ο κινηματογράφος μπορεί να αφηγηθεί μερικά από τα ωραιότερα παραμύθια.

Το αφιέρωμα στη Σάρα Ντράιβερ πραγματοποιείται με την υποστήριξη της Αμερικάνικης Πρεσβείας.

Η ΕΡΤ ΣΤΗΡΙΖΕΙ ΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ

52^ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2011

© Karamella

**“ΓΥΡΙΖΟΥΜΕ”
ΠΑΝΤΑ ΕΔΩ!**

ΕΡΤ παντού!

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ
ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
www.ert.gr

ΟΛΕ ΚΡΙΣΤΙΑΝ ΜΑΝΤΣΕΝ

ΤΟ ΑΣΤΕΡΙ ΤΟΥ ΒΟΡΡΑ

Μπορεί τα τελευταία χρόνια οι σκανδιναβικές χώρες να απασχολούν την επικαιρότητα περισσότερο με τα λογοτεχνικά best seller, ωστόσο κανείς δεν μπορεί να παραγνωρίσει τη σπουδαία κινηματογραφική παράδοση της Δανίας. Την τελευταία δεκαετία η σχολή αυτή βρήκε ένα ακόμη άξιο τέκνο της στο πρόσωπο του Όλε Κρίστιαν Μάντσεν. Ο 45χρονος απόφοιτος της Εθνικής Σχολής Κινηματογράφου της Δανίας έχει κάνει δυναμική εμφάνιση στις σκοτεινές αίθουσες του Βορρά, έχοντας κερδίσει παράλληλα αξιοσημείωτη διεθνή καταξίωση. Σαφώς όταν κατάγεται από μία χώρα που έχει αναδείξει τον μεγάλο δημιουργό Θέοντορ Ντράγιερ, καθώς και μερικούς από τους σημαντικότερους σύγχρονους Ευρωπαίους σκηνοθέτες, όπως τη Σούζαν Μπίερ, τον Λαρς φον Τρίερ, τον Τόμας Βίντερμπεργκ κ.α., τότε οι πιθανότητες να ασχοληθείς με τον κινηματογράφο είναι μάλλον αυξημένες. Ωστόσο, ο Όλε Κρίστιαν Μάντσεν δεν έμεινε απλώς θαυμαστής αυτών των προτύπων, αλλά φρόντισε σε σύντομο χρονικό διάστημα να χαράξει τη δική του αξιομνημόνευτη πορεία στη μυθοπλασία, το ντοκιμαντέρ, καθώς και την τηλεόραση. Είναι εντυπωσιακή η παραγωγικότητά του και κυρίως η μαεστρία, με την οποία κρατά τις λεπτές ισορροπίες ανάμεσα στις εμπορικές και λιγότερο ή καθόλου εμπορικές δουλειές του. Ήδη από την απήχηση της διπλωματικής του εργασίας διαφάνηκε πως ένα λαμπρό μέλλον βρισκόταν ενώπιόν του. Η ταινία μικρού μήκους με τον τίτλο *Happy Jim* (1993) απέσπασε πολλά εθνικά βραβεία και αποτέλεσε την κατάλληλη αφετηρία για μια πληθωρική καριέρα. Σταθμός στο έργο του θεωρείται η ταινία μικρού μήκους *Ο Γάμος του Σινάν* (*Sinan's Wedding*, 1997), με την οποία έδωσε το στίγμα του σχετικά με τη γενναία αντιμετώπιση του θέματος ταμπού της μετανάστευσης στη Δανία. Πρόκειται για την ιστορία του Σινάν, Τούρκου μετανάστη δεύτερης γενιάς που πρόκειται να παντρευτεί την Γκιουλ και να εργαστεί στο τούρκικο εστιατόριο του πατέρα του, ο οποίος χρωστάει στον πατέρα της νύφης. Όμως ο Σινάν λίγο πριν το γάμο αποφασίζει να εναντιωθεί σε όσα έχουν προσχεδιαστεί για το μέλλον του. Σε ανάλογο ύψος κινείται και η επόμενη ταινία του, η πρώτη ολοκληρωμένη ταινία μυθοπλασίας στη φιλμογραφία του *Ο Βασιλιάς της Πίτσας* (*Pizza King*, 1999). Μετανάστευ-

ση, εγκληματικότητα και έρωτας μπλέκονται σε μία ιστορία που προσεγγίζει επί της ουσίας τις ιδιαιτερότητες και τα προβλήματα κοινωνικών ομάδων που κινούνται πολλές φορές στα όρια των δομημένων δυτικών κοινωνιών. Ένα χρόνο αργότερα, το 2000, κατακτά τη μικρή οθόνη με την άκρως επιτυχημένη τηλεοπτική σειρά *Edderkoppen* (*Αράχνη*) για τη μεταπολεμική Κοπεγχάγη που στοιχειωνόταν από το έγκλημα και τη Μαύρη Αγορά. Η πορεία του στην τηλεόραση συνεχίστηκε το ίδιο εντυπωσιακά, καθώς σκηνοθέτησε επεισόδια από αρκετές βραβευμένες σειρές, μεταξύ των οποίων και τέσσερα επεισόδια από το *Unit 1* (2002-2004), που απέσπασε και το Emmy καλύτερης ξένης σειράς. Ενδιάμεσα πρόσθεσε άλλον έναν κρίκο στην κινηματογραφική του παραγωγή με το *Κίρα: Μια ιστορία αγάπης* (*Kira's Reason: A Love Story*, 2001). Ουσιαστικά η ταινία αποτελεί μία μελέτη αναφορικά με τη θέση και το ρόλο της γυναίκας στο πλαίσιο της οικογένειας, αλλά και της κοινωνίας γενικότερα. Η Κίρα αντιμετωπίζει ψυχικές διαταραχές που την απομακρύνουν από την οικογένειά της και

την οδηγούν στο ψυχιατρείο. Αφού τις θεραπεύσει, επιδίδεται σε ένα μεγάλο αγώνα για να κερδίσει πίσω το ρόλο της συζύγου και της μητέρας που στερήθηκε, κάτι που δεν αποδεικνύεται πολύ απλή υπόθεση. Ιδιαίτερως αγαπητή σε κοινό και κριτικούς αποδείχτηκε και η κινηματογραφική μεταφορά του best seller *Άγγελοι σε Ελεύθερη Πτώση* (*Angels in East Motion*, 2005), που αποτυπώνει την ιστορία τριών νέων που προσπαθούν απεγνωσμένα να βρουν το νόημα και την αγάπη στη χαοτική τους ζωή. Το 2006 η *Πράγα* (*Prague*) είναι μία ακόμη μελέτη επάνω στις ανθρώπινες σχέσεις αγάπης, ακολουθώντας τα χνάρια της ιστορίας της Κίρα. Ένα ζευγάρι ταξιδεύει στην πρωτεύουσα της Τσεχίας για να μεταφέρει τη σωρό του πρόσφατα χαμένου πατέρα του Κρίστοφερ. Εκεί, μαθαίνοντας άγνωστες πτυχές της ζωής του πατέρα του ο πρωταγωνιστής θα προσπαθήσει να κερδίσει πίσω τη σύζυγό του, Μάγια, με την οποία βρίσκεται από καιρό σε απόσταση. Οι *Μέρες Θυμού* (*The Flame and the Citron*, 2008) προσέφεραν μία ακόμη διάκριση στον Όλε Κρίστιαν Μάντσεν, δικαιώνοντάς τον για τη

θαρραλέα του προσέγγιση σε ένα εξαιρετικά ευαίσθητο ζήτημα. Μέσα από την ιστορία δύο αγωνιστών της Εθνικής Αντίστασης στη Δανία, αναδεικνύονται οι σκοτεινές πτυχές των σχέσεων με το ναζιστικό καθεστώς. Η ταινία προβλήθηκε σε περισσότερες από 50 χώρες και κατέκτησε επί σειρά εβδομάδων την κορυφή στο δανέζικο box office. Μετά από αυτό το ιστορικό πρότζεκτ ήρθε και η πιο πρόσφατη δουλειά του Μάντσεν για να επιβεβαιώσει την άνεση, με την οποία ο Δανός σκηνοθέτης χειρίζεται μία ευρεία γκάμα θεμάτων. Το *Superclásico* βγήκε στις αίθουσες μόλις τον περασμένο Μάρτιο και είναι μία ιδιόμορφη ιστορία αγάπης με κωμικά στοιχεία που συνδυάζει δημιουργικά το πάθος, την αγάπη, ένα διαζύγιο, το κρασί και το ποδόσφαιρο. Η ταινία κλείνει κατ' αυτόν τον τρόπο μία μορφή τριλογίας που συναποτελείται από την ιστορία αγάπης για την Κίρα και την *Πράγα*. Ο τίτλος παραπέμπει στην παραδοσιακή κόντρα μεταξύ των θρυλικών ποδοσφαιρικών ομάδων της Μπόκα Τζούνιορς και της Ρίβερ Πλέιτ, προδίδοντας κομμάτια της πλοκής. Η Άννα ταξιδεύει στο Μπουένος Άιρες για να πραγματοποιήσει το όνειρό της και να γίνει αθλητική μάνατζερ. Εκεί ερωτεύεται τον μεγαλύτερο ποδοσφαιρικό αστέρα της χώρας του τανγκό και κάπου εκεί εμφανίζεται ο εν διαστάσει σύζυγός της, για να της παραδώσει αυτοπροσώπως τα χαρτιά του διαζυγίου με την κρυφή ελπίδα να την κερδίσει πίσω. Αν και είναι σχεδόν βέβαιο πως έχει πολλά δημιουργικά χρόνια ακόμη μπροστά του, η Δανία μπορεί να περηφανεύεται ότι στο πρόσωπο του Όλε Κρίστιαν Μάντσεν βρήκε ένα ακόμη σημείο αναφοράς στην πλούσια κινηματογραφική της ιστορία.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΙΑΝΝΑΡΗΣ

ΣΤΗΝ ΚΟΨΗ ΤΟΥ ΜΑΤΙΟΥ, ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ, ΤΗΣ ΠΡΟΚΛΗΣΗΣ

Σκηνοθετική παρουσία που επαινέθηκε εντός και εκτός συνόρων. Από τους πλέον διακεκριμένους του ελληνικού σινεμά, διεθνής πολύ πριν φτάσει στην Ελλάδα, με βιογραφικό πλούσιο και ταινίες που διεκδικούν την προτίμησή μας.

Ορκισμένος της αντίρρησης και εσαεί ακομπλάριστος (παραμένει εντός, εκτός και διαγωνίως σε κάθε απόπειρα κατάταξης), ο Κωνσταντίνος Γιάνναρης συμπεριλαμβάνεται στους ήσσονες της τρέχουσας κινηματογραφικής επικαιρότητας που τολμούν να μιλήσουν όπως ζουν. Να κινηματογραφήσουν όπως ονειρεύονται. Να αναμετρηθούν με κάθε politically correct ετυμηγορία. Να μιλήσουν ή να δώσουν φωνή, να διαφωνήσουν, να φωνάξουν. Αλλά και να ακούσουν, να αναιρέσουν. Ταινίες του πρωτοπόρου, ανυπάκουου και –ευτυχώς– αγέραστου ακόμα σκηνοθέτη, γνωστές και άγνωστες, πειραματικές ή mainstream, από τις πρώτες του μικρού μήκους –άπαιχτες εν Ελλάδι–, μέχρι τις βραβευμένες ταινίες μυθοπλασίας που σημάδεψαν το εγχώριο σινεμά των τελευταίων ετών, θα απολαύσουμε σε ένα ολοκληρωμένο αφιέρωμα που πραγματοποιεί το 52ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου, ενώ θα προβληθεί και η τελευταία ταινία του, *Man At Sea*.

Με ένα σινεμά ντιρέκτ, σημερινό. Με πολιτικά αντανακλαστικά σε εγρήγορη. Με θράσος περισσό να ζουμάρει στην πεζή, αμακιγιάριστη πραγματικότητα. Με εικόνες που κερδίζουν το μάτι του θεατή –ουδόλως όμως του χαϊδεύουν το αυτί. Με αλήθειες αθυρόστομες και φορτισμένες, που ωστόσο δεν διαφεύγουν της συγκίνησης, της ταύτισης, της συμπάθειας. Με βλέμμα διαγώνιο στην παρατήρηση του κοντινού, του ιδιωτικού. Του διαφορετικού. Ακράιου, αποκλεισμένου ή απωθημένου. Με τη ζηλευτή εμμονή του να φιλμάρει ερωτικές αφιμαχίες και ζωές σε max volume.

Με ρεαλιστικές λήψεις και κατά πρόσωπο μαρτυρίες/ρεπορτάζ/εξομολογήσεις. Παίζοντας με το φως, το ημίφως, τη σκιά, τις αθέατες γωνίες. Με παράλληλο, γρήγορο μοντάζ, υποκειμενική αφήγηση και ελλειπτικούς αποσπασματικούς διαλόγους. Με πρωταγωνιστή τον Άλλον, τον ξένο, τον απόβλητο, τον γείτονα, τον εραστή, τον νταβατζή, τον άστεγο, τον άεργο, τον ταραξία, τον πειρατή, τον αδύναμο. Τον μη δυνάμενο. Με ιστορίες μετανάστευσης, εξορίας, αμαρτίας. Με αυστηρό κριτήριο στην αναζήτηση αυθεντικών εκφραστικών μέσων ή στη συνύπαρξη καταξιωμένων ηθοποιών (Ζαλμάς, Τζήμου, Χειλάκης, Μουτούση, Καραζήσης, Ξάφης, Καρυστι-

νός, Αβαρικιώτης, κ.ά.) με ερασιτέχνες –συνήθως αλλοδαπούς–, εξασφαλίζοντας αυθεντικές, βιωματικές ερμηνείες. Παίζοντας με φόρμες και εκφραστικά μέσα, σκηνοθετεί ταινίες ρεαλισμού με αρετές ντοκιμαντέρ και στοιχεία μελό, road monie, δοκιματικού κινηματογράφου, κ.ά., επικεντρώνει στη σύγχρονη πραγματικότητα για να σχολιάσει –με τόλμη, χωρίς φαρισαϊσμούς, πρωθύστερα, όχι εκ των υστέρων– ζητήματα συλλογικά, οικουμε-

νικά: η συνεχής αναζήτηση /μετάθεση/ αποδοχή ταυτότητας, ερωτικής επιλογής, ράτσας, φυλής ή τάξης, η ανοχή, η συμβίωση, η συμφιλίωση. Ή μήπως η σύγκρουση; Επίσης η ηδονή, η διεκδίκηση, η προσδοκία, οι εφήμεροι έρωτες και οι αδιέξοδες σχέσεις, η έλλειψη επικοινωνίας αλλά και το θαύμα, η αλληλεγγύη, η ανάταση. Μια περιήγηση στον ακραίο, αμφιλεγόμενο –και συνάμα, οικείο– κόσμο του ανήσυχου σκηνοθέτη ξεκινά με το ντεμπούτο του ΚΟΝΤΑ ΣΤΟΝ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟ / 3 STEPS TO HEAVEN (συμμετείχε στο Δεκαπενθέμερο Σκηνοθετών Φεστιβάλ Κανών 1995), “μπιτάτο” θρίλερ γυρισμένο στο νυχτερινό Λονδίνο, με σασπένς, κυνικό χιούμορ, πολιτικές s/m ακρότητες, ναρκωτικά και ευρωπαϊκό καστ (πρωταγωνιστεί η Κάτριν Κάρτλιτς (1961 – 2002) cult ιέρεια της ζωηρής τότε βρετανικής κουλτούρας και μούσα του Μάικ Λι).

Κίνδυνοι στην αθέατη πλευρά του δρόμου και ματαιωμένες προσδοκίες παραμένουν και στο πολυβραβευμένο ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΚΡΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ (1998), με πεδίο δράσης εργατικά προάστια και κακόφημα στέκια της Αθήνας αυτή τη φορά. Με ήρωες πιτσιρικάδες Ρωσοπόντιους που ξεδίνουν με ρόλερς, τσιγαρλίκια, νταϊλίκια κι άσκοπες περιπλανήσεις από το Μενίδι στο κέντρο, η ταινία –από τα πιο αξιόλογα δείγματα σημερινής γραφής της εθνικής μας κινηματογραφίας– ανασκαλεύει αλήθειες που δύσκολα αρθρώνονται αλλά συνεχίζουν να εκκρεμούν: μετανάστευση, ανοχή, συνύπαρξη, ταυτότητα –συναλλαγματική ζωής συχνά, χωρίς αντίκρουσμα– κι ένας κόσμος που μετασχηματίζεται, ανακατεύεται και γκρεμίζει τείχη. Αλήθειες που διχάζουν, που προκαλούν...

Ο ΔΕΚΑΠΕΝΤΑΥΓΟΥΣΤΟΣ (συμμετοχή στο Φεστιβάλ Βερολίνου 2002), είναι road monie με χαρακτηριστικά «μεταμοντέρνας λαϊκής ταινίας», όπως εξηγεί ο ίδιος. Με φόντο την άδεια Αθήνα παραμονές της Παναγίας, με πρωταγωνιστές τους ενοίκους

μιας πολυκατοικίας που φεύγουν για ταξιδάκι αναψυχής και με αφορμή την εισβολή νεαρού διαρρήκτη στα σπίτια και στα καλά κρυμμένα μυστικά τους, ο σκηνοθέτης χαμηλώνει τις εντάσεις, απολογίζεται και ανατέμνοντας τις ανθρώπινες σχέσεις μιλάει για πίστη, προσδοκία, για θαύμα και για σωτηρία της ψυχής.

Με τον ΟΜΗΡΟ (2005), εμπνευσμένη από το τραγικό περιστατικό λεωφορειοπειρατείας που είχε συγκλονίσει πριν μερικά χρόνια τη βόρεια Ελλάδα, ο σκηνοθέτης προτείνει μια ταινία με αρετές ρεπορτάζ και θέμα του τον ρατσισμό, την κοινωνική αδικία,

τον εφesusχασμό, την απάθεια και το ρόλο των ΜΜΕ.

Πρεμιέρα θα πραγματοποιήσει η νέα ταινία του, MAN AT SEA / Director's Cut) η οποία συμμετείχε στο τελευταίο Φεστιβάλ Βερολίνου. Με νέο μοντάζ, που επιμελείται ο ίδιος, ο σκηνοθέτης τοποθετεί όλη τη δράση πάνω σε ένα πετρελαιοφόρο, οι άνδρες του οποίου περιμαζεύουν εν πλω ομάδα λαθρομεταναστών.

Περιηγήσεις

Για πρώτη φορά θα προβληθούν εν Ελλάδα οι πρώιμες ανεξάρτητες, χαμηλού προϋπο-

λογισμού ταινίες του μικρού μήκους, αλλά και ταινίες για το ριζοσπαστικό Channel 4, στις οποίες το έμπειρο μάτι του θεατή αναγνωρίζει τις εμμονές και το αισθητικό στίγμα ενός sui generis δημιουργού. Φιλμάκια ιδιωτικής έμπνευσης και σημασίας, θέματα όπως ένα παθιασμένο φιλί (THE KISS), η στρατιωτική του θητεία (ME AS SOLDIER I & II), η φανταστικότητα και η virtual πραγματικότητα (CAUGHT LOOKING), η gay κουλτούρα (FARR IS QUEER, YOU RIPPED IT OUT OF ME) ή μια οικογενειακή τραγωδία (ELENI'S FUNERAL DAY), όπου καταγράφει την

κηδεία της ξαδέλφης του που έγινε την ημέρα του γάμου της. Επίσης, θα προβληθούν και δυο δοκίμια / ντοκιμαντέρ: το A DESPERATE VITALITY ιχνηλατεί σε ταινίες, κείμενα και ημέρες του Παζολίνι, ενώ στον Καβάφη οι ΤΡΩΕΣ.

Ενδεικτικές του ύφους του είναι επίσης το βραβευμένο στο Φεστιβάλ του Σικάγο μεσαίου μήκους road movie NORTH OF VORTEX (γυρισμένο στους αχανείς αμερικάνικους αυτοκινητόδρομους, με ήρωες έναν ποιητή, έναν ναύτη και μια σερβιτόρα σε μοιραίες συνεντεύξεις εκτός ορίων) και το βραβευμένο στο Φεστιβάλ Δράμας ΜΙΑ ΘΕΣΗ ΣΤΟΝ ΗΛΙΟ (πρώτη επαφή του σκηνοθέτη με το ελληνικό κοινό, αφηγείται το χρονικό ενός άνισου έρωτα μεταξύ ενός Έλληνα και ενός μετανάστη).

Στα μεταγενέστερα μικρού μήκους έργα του, συγκαταλέγονται το VISIONS OF EUROPE, συμμετοχή σε ένα κινηματογραφικό σπονδυλωτό 25 ιστοριών ισάριθμων Ευρωπαίων σκηνοθετών π.χ. Φατίχ Ακίν, Πίτερ Γκρίναγουεϊ, Άκι Καουρισμάκι, Μπέλα Ταρ, ένα ακόμα δείγμα της avant guard αισθητικής του πρότασης) και το GENDERPOP (με θέμα το ομώνυμο Φεστιβάλ στο Βίος).

Ανάμεσα στα άπαιχτα φιλμάκια του ξεχωρίζουμε μια επιμέρους ενότητα με πειραματικό υλικό που ξεδιάλεξε πρόσφατα από τις αποσκευές του, υλικό που αναδύθηκε μέσα από τις λονδρέζικες περιπλανήσεις του στο queer cinema που τον ανέθρεψε και που ξεφεύγουν από κανόνες και κλισέ που επιφέρει το οπτικοακουστικό κατεστημένο.

10 χρόνια ΙΚΕΑ. Σταθερά, τόπος συνάντησης.

© Ikea 2014. IKEA, 10 χρόνια.

Η ΙΚΕΑ, 10 χρόνια τώρα, κατάφερε να ξεχωρίσει στις επιλογές των συμπολιτών μας, αποτελώντας αναπόσπαστο κομμάτι της πόλης.

plan b

constructions

Μελέτη - Κατασκευή - Ανακαίνιση - Διακόσμηση

energy

Φωτοβολταϊκά Συστήματα - Γεωθερμία - Ενεργειακή Κατοικία

κεντρικό

Μιχαήλ Ψελλού & Κανελλοπούλου 1
Κηφισιά, Θεσσαλονίκη, τκ 546 34
Τ: 2310.30.00.30, F: 2310.30.90.90

υποκατάστημα

Πιερίδη 7 & Μακρυγιάννη
Α. Ηλιοπούλη, Θεσσαλονίκη, τκ 564 38
Τ: 2310.58.84.10

www.planbconstructions.gr

email: info@planbconstructions.gr

www.planbenergy.gr

email: sales@planbenergy.gr

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ ΟΙ ΣΚΗΝΟΘΕΤΕΣ ΜΙΛΟΥΝ ΣΤΟ ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ

Ιδού ο αμνός/Behold the Lamb
του Τζον Μακίλνταφ

Το ντεμπούτο του Ιρλανδού Τζον Μακίλνταφ (σκηνοθεσία, σενάριο) στην ταινία μυθοπλασίας δεν σηματοδοτεί και την αρχή της καριέρας του στο χώρο της σκηνοθεσίας. Με σπουδές στην αγγλική λογοτεχνία και το θέατρο, έχει σκηνοθετήσει θεατρικές παραστάσεις και όπερες σε Γαλλία, Ιταλία, Μ. Βρετανία και Ιρλανδία και είναι συνιδρυτής (μαζί με τον συνθέτη Μπράιαν Έρβαν) της εταιρίας παραγωγής Dumbworld, με έδρα στη Β. Ιρλανδία.

Ο τίτλος της ταινίας σας αλλά και η ιστορία που αφορά σε χαμένες ψυχές που αναζητούν τη λύτρωση παραπέμπει σε θρησκευτικά ζητήματα. Είστε πιστός καθολικός;

Όχι, καθόλου αλλά σαν τους περισσότερους από τους ανθρώπους που έχουν μεγαλώσει στην καθολική Β. Ιρλανδία, και φαντάζομαι το ίδιο ισχύει και γι' αυτούς που μεγαλώνουν σε εβραϊκά ή χριστιανικά περιβάλλοντα, έγινα κι εγώ περισσότερο κοινωνός μιας κοινής κουλτούρας εικόνων, νερού, αμνών κ.τ.λ. Η ταινία μου αφορά σε δυο ανθρώπους που προσπαθούν να βρουν τη λύτρωση ειδικότερα όσον αφορά στη σχέση τους με τα παιδιά τους. Η ηθική της ταινίας είναι μια ανθρωπιστική ηθική. Υποθέτω ότι μπορείτε να πεις ότι σ' αυτήν την ταινία ο Θεός είναι νεκρός αλλά μας άφησε πίσω όλα τα σύμβολά του.

Οι ανθρώπινες σχέσεις και οι εκκεντρικοί χαρακτήρες βρίσκονται στο επίκεντρο της ταινίας σας. Μπορεί να δει κανείς αυτούς τους ήρωες ως αντιπροσωπευτικούς των ανθρώπων στη χώρα σας σήμερα; Δεν θεωρώ ότι οι ήρωες στην ταινία μου είναι εκκεντρικοί. Είναι απλώς δυο συνη-

θισμένοι άνθρωποι που εμπλέχτηκαν με το ζόρι σε μια κατάσταση την οποία δεν έχουν καμιά ιδέα πώς να διαχειριστούν και σαν αποτέλεσμα οι πράξεις τους και τα λόγια τους είναι αταίριαστα και καταλήγουν να γίνονται κωμικά ή τραγικά. Αισθάνομαι ότι αντικατοπτρίζουν ένα ιδιαίτερο στοιχείο της Β. Ιρλανδίας που είναι χαρακτηριστικό της Προεσβυτεριανής φύσης των σχέσεών μας κι αυτό είναι η σκληρότητα της καρδιάς μας που λαχταρά να ανοιχτεί.

Ποιο είναι το σπουδαιότερο μάθημα που διδαχθήκατε ολοκληρώνοντας αυτήν την ταινία;

Κάποιος μου είπε ότι μια ταινία είναι η συνολική σούμα των λαθών σου, των αναποδιών και της κακής τύχης αλλά ότι αυτό δεν είναι κακό γιατί είναι ακριβώς αυτό που καθορίζει σε μια ταινία τη μοναδικότητά της. Κι αυτό είναι μια μεγάλη αλήθεια. Γυρίσαμε αυτήν την ταινία σε συνθήκες ψύχους που είχαν να εμφανιστούν στην Ιρλανδία από εδώ και 25 χρόνια. Χρειάστηκε να σπάσουμε τον πάγο στις λίμνες για να πετάξουμε τους ηθοποιούς μας μέσα αλλά αυτό κατέληξε να δώσει στην ταινία αυτήν τη μοναδική οπτική. Το κλειδί είναι να κρατάς το μυαλό σου και τα μάτια σου πάντα ανοιχτά σ' αυτό που συμβαίνει μπροστά στα μάτια σου και όχι αυτό που έχεις μέσα στο κεφάλι σου.

protagon.gr
Ιστορίες για να σκεφτόμαστε διαφορετικά

Γάιδαροι/Burros

του Οντίν Σάλαζαρ Φλόρες

Ο 42χρονος Μεξικάνος μεταπήδησε από το Πολυτεχνείο σε κινηματογραφικές σπουδές και μετά το πτυχίο του στη σκηνοθεσία, έγραψε το πρώτο του σενάριο που γυρίστηκε με κρατική χρηματοδότηση. Μια τρυφερή ταινία εποχής όπου το υπερφυσικό παντρεύεται με την σκληρή πραγματικότητα μιας ταραγμένης πολιτικά περιόδου στο μυαλό ενός 10χρονου αγοριού.

Η ταινία σας τοποθετείται σε μια ιστορική περίοδο της χώρας σας όπου κυριαρχούσε η πολιτική βία. Γιατί επιλέξατε αυτήν την περίοδο ως ιστορικό φόντο;

Η ιδέα γι' αυτήν την ταινία δημιουργήθηκε από μια ιστορία που μου έλεγε ο πατέρας μου όταν ήμουν παιδί. Θα μπορούσες να πεις ότι ο μικρός ήρωας της ταινίας είναι ο πατέρας μου. Ο παππούς μου πήρε μέρος στην κίνηση του Προέδρου Καρντένας και την αγροτική μεταρρύθμιση που συνέβη στο Μεξικό τη δεκαετία του '40. Έτσι, η δραματική δομή της ταινίας βασίζεται σε αληθινά πρόσωπα και το ταξίδι του Λαουτάρο είναι το ταξίδι που έκανε ο πατέρας μου για να γυρίσει στο σπίτι του. Είναι κρίμα που τα πράγματα δεν έχουν αλλάξει και πολύ στην επαρχία Γκερέρο από τότε. Ακόμα έχουμε τους μεγαλοκτηματίες και το χειρότερο σήμερα είναι ότι έχουν προστεθεί και οι μεγαλέμποροι ναρκωτικών.

Με ποιον τρόπο πιστεύεις η οπτική μέσα από τα μάτια ενός παιδιού εξυπηρετεί στην αφήγηση και την απόδοση εκείνης της ιστορικής περιόδου;

Στο μυαλό μου ο κεντρικός μου χαρακτήρας έπρεπε να είναι εκείνο το παιδί. Η παιδική ματιά είναι αυτή της αθωότητας. Για εκείνο η συνειδητοποίηση της πραγματικότητας είναι σαν να ανοίγει ένα βιβλίο και μέσα να βρίσκει την σκληρή πλευρά του κόσμου. Αδικία, μοναξιά κ.τ.λ. Αλλά μπορεί επίσης

να βρει και την άλλη πλευρά: καλοσύνη, φιλία και ένα στοιχείο που συναντάμε στη ζωή και μπορούμε να το αποκαλέσουμε... υπερφυσικό.

Στην Χρυσή εποχή του κινηματογράφου ("The Gold Era", 1936-1957), το Μεξικό είχε μια ετήσια κινηματογραφική παραγωγή που άγγιζε τις 75 ταινίες. Τι γίνεται σήμερα; Μετά τη μεγάλη απήχηση του μεξικανικού σινεμά στα διεθνή φεστιβάλ, βρίσκει δυσκολίες στην εγχώρια διανομή και στην αποδοχή από το μεξικανικό κοινό;

Η αλήθεια είναι ότι είμαστε πολύ κοντά πλέον σήμερα σ' αυτόν τον αριθμό στην εγχώρια παραγωγή. Το πρόβλημα στο Μεξικό δεν έγκειται στην παραγωγή αλλά στη διανομή και στην έκθεση αυτής της παραγωγής. Η κύρια διαφορά μεταξύ του σημερινού status του μεξικανικού σινεμά σε σύγκριση με αυτό των παλιών καλών ημερών είναι η σχέση μεταξύ κοινού και των σύγχρονων μεξικανικών ταινιών. Οι άνθρωποι δεν πηγαίνουν πια σινεμά για να δουν μεξικανικές ταινίες όπως παλιότερα. Και υπάρχει πάντα και το πρόβλημα της διανομής (οι διανομείς προτιμούν τις χολιγουντιανές ταινίες). Ναι, παράγονται περίπου 75 ταινίες ετησίως και πάλι στο Μεξικό, αλλά μόνο γύρω στις 20 βγαίνουν στις μεξικανικές αίθουσες. Οπότε, ποιο το νόημα να γυρίζονται τόσες πολλές ταινίες; Και είναι κρίμα πραγματικά, γιατί στο Μεξικό ο κόσμος πηγαίνει σινεμά περισσότερο από οποιοδήποτε άλλο μέρος του πλανήτη! Έτσι τώρα που έχουμε ένα σεβαστό αριθμό εγχώριων παραγωγών, εκείνο που χρειάζεται είναι οι Μεξικανοί να ερωτευτούν και πάλι το εθνικό σινεμά!!

Η εγχώρια παραγωγή υποστηρίζεται με κρατικούς μηχανισμούς και χρηματοδότηση;

Ναι, είναι μεγάλη η κρατική βοήθεια στην εγχώρια παραγωγή. Μπορείς να πεις ότι είναι σχεδόν αδύνατον να κάνεις αυτό που ονομάζουμε «καλλιτεχνική» ταινία χωρίς την κρατική επιχορήγηση. Το πρόβλημα είναι ότι αν κανείς δεν θέλει να δει την ταινία και κανείς δεν πληρώνει για να τη δει, άσχετα με το πόσα βραβεία μπορεί να κερδίσει διεθνώς, τα χρήματα ποτέ δεν επιστρέφονται ώστε να επενδυθούν στην παραγωγή νέων ταινιών, όπως υποτίθεται ότι θα έπρεπε να συμβαίνει παντού σε μια υγιή κινηματογραφική βιομηχανία.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΚΕΝΤΡΟ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ
σε εξέλιξη

Διονυσίου Αρεοπαγίτου 7, 117 42, Αθήνα
τηλ: 210 3678500 | url: www.gfc.gr
email: info@gfc.gr

Άδεια ίδρυσης
& λειτουργίας
από το
Υπουργείο Παιδείας

Φοιτητής το Σεπτέμβρη με 3 τρόπους

1

Προγράμματα του **UNIVERSITY OF LONDON**

INTERNATIONAL PROGRAMMES

Στη Θεσσαλονίκη

Bachelor Αγγλική Φιλολογία
Bachelor Νομική
Bachelor Λογιστική & Χρηματοοικονομικά
Bachelor Τραπεζική & Χρηματοοικονομικά
Bachelor Διοίκηση Επιχειρήσεων
Bachelor Συστήματα Πληροφορικής
Bachelor Πολιτική & Διεθνείς Σχέσεις
Bachelor Κοινωνιολογία

Registered Centre του
University of London
Ένα από τα Πρώτα
Πανεπιστήμια στον Κόσμο

2

Προγράμματα του **University of Central Lancashire**

Στη Θεσσαλονίκη

Bachelor Πληροφορική
Bachelor Πληροφορική με Πολυμέσα
Bachelor Τεχνολογία Δικτύων
Bachelor Διοίκηση με Συστήματα
Πληροφορικής
Bachelor Διοίκηση Επιχειρήσεων (Λογιστική &
Χρηματοοικονομικά)
Bachelor Διοίκηση Επιχειρήσεων (Ανάπτυξη
Επιχειρήσεων)
Bachelor Διοίκηση Επιχειρήσεων (Marketing)

3

ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ ΟΛΕΣ ΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ

Στην Αγγλία

Όλα τα πτυχία απονέμονται από τα
αντίστοιχα Βρετανικά Πανεπιστήμια

DEI College
Thessaloniki
Κέντρο Μεταλυκειακής Εκπαίδευσης

Τσιμισκή 131, Θεσσαλονίκη
Τηλ. κέντρο: 2310 251888
www.dei.edu.gr

Διόδια/ Gise memuru

του Τολγκά Καρατσελίκ

Η πρώτη μεγάλου μήκους ταινία του νεαρού Τούρκου σκηνοθέτη είναι μια προσωπική ταινία για έναν εγκλωβισμένο, σε μια μονότονη και ασφυκτική καθημερινότητα, άνθρωπο που παραδίδεται στις φαντασιώσεις του για να ισορροπήσει στην εσωστρέφειά του και τις πολιτισμικές και κοινωνικές καταβολές του.

Σπούδασες Νομική και μετά κινηματογράφο στη Νέα Υόρκη. Τι σε οδήγησε στην επιθυμία να φτιάχνεις ταινίες;

Όλη μου τη ζωή, από 11 χρονών, προσπαθούσα να γράψω ποίηση. Όποτε μου συνέβαινε κάτι άσχημο, κάτι περίεργο, κάτι που προσπαθούσα να κατανοήσω, εγώ διάβαζα κι έγγραφα ποίηση. Στα 22 μου είχα κολλήσει. Δεν μπορούσα πια να γράψω για 3 μήνες και ήμουν καταρακωμένος. Η μητέρα μου είναι ζωγράφος και μου είπε: «Τόλγκα χρειάζεσαι μια διαφορετική ζωή. Σου χρειάζεται να ζήσεις σε μια άλλη πόλη για λίγο. Να φύγεις. Να βρεις ένα άλλο μέσο να εκφραστείς». Δεν ήμουν σινεφίλ. Βρήκα μια Σχολή στη Ν. Υόρκη και πέταξα για εκεί. Με το πρώτο ταινιάκι που γύρισα ερωτεύτηκα τον κινηματογράφο. Δεν τον ερωτεύτηκα ως θεατής αλλά ως σκηνοθέτης. Ήταν αυτό που προσπαθούσα να κάνω... όχι να υπογραμμίσω κάτι αλλά να δίνω την ιδέα και το συναίσθημα και το ρυθμό... Αυτό προσπαθούσα να κάνω και με την ποίηση... Έτσι ξεκίνησα να κάνω ταινίες.

Και πώς γεννήθηκε η ιδέα γι' αυτήν την ταινία;

Η ιδέα γεννήθηκε πριν 3 χρόνια. Δούλευα σε ένα γραφείο και πίστευα ότι η ζωή μου δεν οδηγούσε πουθενά... ήταν πολύ μονότονη. Ξυπνούσα το πρωί, έπαιρνα το αυτοκίνητό μου και πήγαινα στο γραφείο, μετά το έμπαινα ξανά στο αυτοκίνητο και γυρνούσα σπίτι. Η ζωή μου ήταν σαν μέσα σε κουτί και κυλούσε μονότονα. Αισθανόμουν σαν ένας ακόμα τροχός στο καπιταλιστικό σύστημα. Ήταν σαν να ζούσα βυθισμένος σε νερό. Άκουγα και έβλεπα πράγματα αλλά ένιωθα ότι τα έβλεπα μέσα στο νερό. Και έβλεπα έναν τύπο μέσα σε ένα «κουτί διοδίων» πηγαίνοντας στη δουλειά που έκανε το ίδιο ακριβώς πράγμα ξανά και ξανά. Και βρισκόταν κι αυτός μέσα σε κουτί. Όταν έφτασε η σειρά μου μια μέρα, του είπα: «Να έχεις μια καλή μέρα». Με κοίταξε λες και τον είχα καταραστεί. Κατάλαβα πολύ

αργότερα γιατί με κοίταζε έτσι. Ο λόγος ήταν γιατί ζούσε σε μια «ύπνωση» ώστε να μπορεί να κάνει τη δουλειά του. Είχε μεταμορφωθεί σε μηχανή για να συνεχίσει να κάνει αυτό που χρειαζόταν. Έτσι ακριβώς ένιωθα και για τη δικιά μου ζωή. Έτσι σκέφτηκα την ιδέα για το σταθμό των διοδίων. Να είσαι κολλημένος μεταξύ δυο πραγμάτων και να μην πηγαίνεις πουθενά. Να είσαι κολλημένος και να να αναρωτιέσαι επίσης τι μπορεί να γίνει ένας άντρας με τη δικιά μου κουλτούρα. Είχα ναυαγήσει πολλές φορές για χάρη αυτής της κουλτούρας, ώστε αναρωτιόμουν κι εγώ. Αυτό ήταν επίσης και μια μεταφορά για την ενηλικίωση ενός άντρα μέσα σ' αυτήν την κουλτούρα, γιατί ο ήρωάς μου βρίσκεται στο μέσον μεταξύ δυο σημείων. Θυμάσαι το σημείο που ξεκίνησες και θυμάσαι και το σημείο που κατέληξες στο τέλος του ταξιδιού σου. Ο σταθμός των διοδίων είναι η μέση. Όλοι κινούνται, όλοι πηγαίνουν κάπου αλλά ο υπάλληλος των διοδίων μένει. Και αυτή είναι και η πραγματικότητα για τον ήρωά μου.

Διάλεξες τη φόρμα της κομεντί με στοιχεία φαντασίας για να μιλήσεις για τα προβλήματα των ανθρώπινων σχέσεων και της συμπεριφοράς. Γιατί όχι ένα παραδοσιακό δράμα;

Ένας λόγος ήταν ότι δεν ζούμε τη ζωή μας όπως στις ταινίες. Τη μια γελάμε, την άλλη κλαίμε. Δεν πιστεύω ότι το σημερινό σινεμά και ιδιαίτερα το είδος του δράματος, είναι το μόνο ικανοποιητικό μέσο αφήγησης του μοντέρνου τρόπου ζωής γιατί οι καιροί έχουν αλλάξει από τον καιρό του Αριστοφάνη και των τραγικών δραματουργών. Οι καιροί έχουν αλλάξει στη μοντέρνα κοινωνία. Οι καταστάσεις και οι αντιδράσεις είναι πιο γρήγορες. Μπορεί το ένα δευτερόλεπτο να γελάω και το άλλο να κλαίω. Ιδιαίτερα αν ζεις στη Μέση Ανατολή ή τα Βαλκάνια ζεις αυτά τα συναισθήματα ανάκατα. Και καμιά φορά γελάμε αντί να κλαίμε και το αντίθετο. Ο άλλος λόγος είναι ότι για να καταλάβεις τους ανθρώπους, πρέπει να αποτυπώσεις κάθε πλευρά της ύπαρξής τους και ανθες να χτίσεις έναν πιστευτό χαρακτήρα δεν μπορείς να πεις ότι απλώς γελάει ή κλαίει. Καμιά φορά ένα χαμόγελο είναι κλάμα και το αντίθετο. Δεν βλέπω διαφορές στα συναισθήματα των ανθρώπινων αντιδράσεων. Δεν είμαστε επιφανειακές υπάρξεις αλλά πολιτικά, κοινωνικά και βαθιά συναισθηματικά όντα. Και εκεί βρίσκεται η χαρά του να χτίζεις τους ήρωές σου.

ΑΛΟΪΣ ΝΕΜΠΕΛ/ALOIS NEBEL
του Τόμας Λούνιακ

Με σπουδές σκηνοθεσίας κινουμένων σχεδίων στο Ζλιν και την Πράγα, ο 37χρονος Τσέχος Τόμας Λούνιακ μετρά αρκετά μουσικά βιντεοκλίπ και διαφημιστικά σποτάκια στην καριέρα του πριν την πρώτη του ταινία μεγάλου μήκους που είναι γυρισμένη με την τεχνική του rotoscoping animation. Μια ασπρόμαυρη ενήλικη εκδοχή μιας κόμικ μυθιστορηματικής τριλογίας του Jaroslav Rudisís με σκίτσα του Jaromír 99. Τα τρία κόμικ βιβλία: *White Brook*, *Main Station* και *Golden Hills* διηγούνται την ιστορία του Αλόις Νέμπελ, ενός επόπτη σε απομακρυσμένο σιδηροδρομικό σταθμό που βυθίζεται στις αναμνήσεις του και οδηγείται στην τρέλα. Η τεχνική του rotoscoping και η ασπρόμαυρη φωτογραφία χτίζουν την ομιχλώδη ατμόσφαιρα που ταιριάζει άψογα σ' αυτό το σκοτεινό παραμύθι.

Η ταινία σας τοποθετείται χρονικά στα 1989 κάπου στα πολωνικά σύνορα, όταν έπεσε το κομμουνιστικό καθεστώς στην Τσεχοσλοβακία. Πιστεύετε ότι ένα μη εξοικειωμένο κοινό με τα ιστορικά τεκταινόμενα της εποχής εκείνης θα δυσκολευτεί στην παρακολούθηση της ιστορίας; Η ταινία τοποθετείται σε δυο ιστορικά πλαίσια –καλοκαίρι του 1945 και φθινόπωρο του 1989. Στη διάρκεια και των δυο αυτών

χρονικών στιγμών το «κακό» ηττάται. Η Ευρώπη έχει γνωρίσει παρόμοιες αλλαγές σε όλη τη διάρκεια του τελευταίου αιώνα. Για μένα προσωπικά, το *Alois Nebel* είναι μια ταινία του τοπίου και των αναμνήσεών του... μια ταινία για ένα τοπίο στην ομίχλη.

Τι εμπειρία έχετε σχετικά με την τεχνολογία του animation;

Σπούδασα animation σε μια κινηματογραφική σχολή και το *Alois Nebel* είναι η πρώτη μου προσπάθεια «φυγής» από το animation. Υποθέτω ότι θα συνεχίσω να «απομακρύνομαι» από την τεχνική του animation στο μέλλον, αλλά η διαδικασία της δουλειάς μου και ο τρόπος που σκέφτομαι σε μια δουλειά θα είναι πάντα επηρεασμένος από το animation.

Η ταινία σας είναι στη λίστα με τις υποψηφιότερες για το όσκαρ καλύτερης ξενόγλωσσας ταινίας, αφού είναι η ταινία που υπέβαλε η Τσεχία. Πόσο σημαντική είναι για σας η πιθανή συμμετοχή της ταινίας στην τελική πεντάδα της κατηγορίας και τι γνώμη έχετε για την αμερικανική κινηματογραφική βιομηχανία;

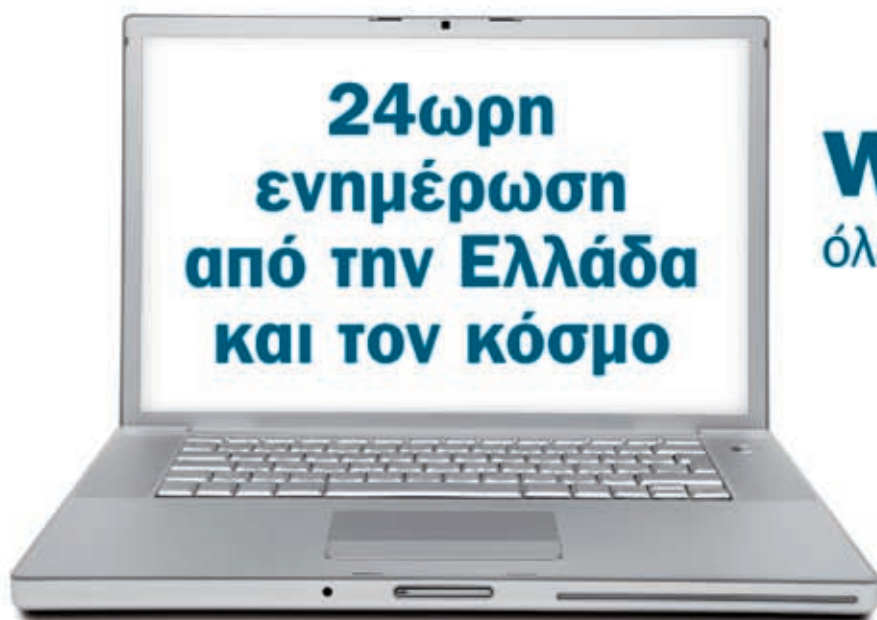
Η ταινία επιλέχτηκε από την Τσεχική Ακαδημία Κινηματογράφου και δεν το θεωρώ και τόσο σπουδαίο· και μάλιστα προσπαθώ να μην το πολυσκέφτομαι. Η αμερικανική βιομηχανία έχει κουραστεί και εξαντληθεί, αλλά πολύ πιθανόν να μην εξαντληθεί ποτέ τελείως αφού είναι τεράστια και σε μέγεθος και σε επιρροή.

LEON & PARTNERS

**24ωρη
ενημέρωση
από την Ελλάδα
και τον κόσμο**

www.kathimerini.gr
όλες οι ειδήσεις τη στιγμή που συμβαίνουν

Η Φωτιά/ Der Brand

της Μπριγκίτε Μαρία Μπερτέλε

Η Μπριγκίτε Μαρία Μπερτέλε σπούδασε θέατρο και υποκριτική και συνέχισε τις σπουδές της στη σκηνοθεσία ενώ συγχρόνως εργαζόταν ως ηθοποιός στο θέατρο, τον κινηματογράφο και την τηλεόραση. Από το 2005 έχει σκηνοθετήσει 4 ντοκιμαντέρ και μια ταινία μυθοπλασίας. Για τη δεύτερη ταινία της, μια ρεαλιστική καταγραφή της ψυχολογίας μιας γυναίκας - θύμα βιασμού που προσπαθεί να ισορροπήσει και να δικαιωθεί, για την οποία τιμήθηκε με το βραβείο σκηνοθεσίας, φέτος, στο Φεστιβάλ του Μόντρεαλ, μιλά μαζί με τη σεναριογράφο της Τζοάνα Στούτμαν.

Πώς προέκυψε η απόφαση να ασχοληθείτε μ' αυτό το δύσκολο και επώδυνο γυναικείο θέμα και ποια έρευνα ακολούθησε μέχρι την ολοκλήρωση της ταινίας;
Τζ.Σ.: Δυστυχώς μια φίλη μου έπεσε θύμα βιασμού πολλά χρόνια πριν. Προσπάθησε πολύ να φέρει τον υπεύθυνο ενώπιον της δικαιοσύνης αλλά απέτυχε. Η ταινία αυτή δεν είναι ακριβώς η δικιά της ιστορία με λεπτομέρειες αλλά ναι βασίζεται σε αληθινά γεγονότα. Για να γράψω το σενάριο μίλησα και με πολλές άλλες γυναίκες - θύματα βιασμού, για τις εμπειρίες τους αλλά και τις φαντασιώσεις τους μετά το γεγονός. Έτσι, η συμπεριφορά της ηρωίδας στην ταινία

μπορεί να θεωρηθεί σαν ένα παζλ αληθινών περιστατικών, «αληθινών φαντασιώσεων» αλλά και δικιάς μου μυθοπλασίας.

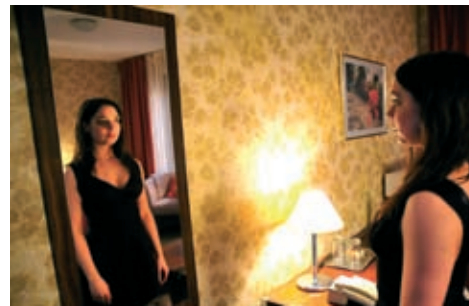
Κάποιοι πιστεύουν ότι το μήνυμα μια ταινίας είναι σημαντικότερο από την καλλιτεχνική αισθητική της. Ως σκηνοθέτις και ταινιών τεκμηρίωσης, ποιο ήταν αυτό στο οποίο επικεντρωθήκατε κατά τη διάρκεια των γυρισμάτων;

Μπ. Μπ.: Δουλεύοντας πάνω στην ιστορία της ταινίας επικεντρώθηκα πολύ στη σκηνοθεσία των ηθοποιών, ακριβώς για να υποστηρίξω μια βαθειά και αυθεντική ενσάρκωση των χαρακτήρων από τη μια μεριά και από την άλλη να δημιουργήσω αγέλους που θα άφηναν τους χαρακτήρες μου και το κοινό να αναπνεύσει.

Ποια ήταν η μεγαλύτερη πρόκληση που αντιμετωπίσατε στη δημιουργία αυτής της ταινίας;

Μπ. Μπ.: Το να δημιουργήσω ένα κλίμα καλής συγκέντρωσης και εμπιστοσύνης μέσα στο οποίο τα μέλη της ομάδας μου θα μπορούσαν να ξεδιπλώσουν τη φαντασία τους και τη δημιουργικότητά τους χωρίς να αυτολογοκρίνονται, να διστάζουν ή να φοβούνται.

Τι θα θέλατε να αποκομίσουν οι θεατές από την ταινία σας;

Τζ.Σ.: Θέλω να κάνω τους ανθρώπους να σκεφτούν... να σκεφτούν πάνω στο Νόμο και τη δικαιοσύνη, πάνω στο κοινωνικό στίγμα... να σκεφτούν πάνω σε ό,τι μπορούν.

Μπ. Μπ.: Στα μάτια μου η σεξουαλική βία είναι μια από τις πιο καταστροφικές μορφές βίας. Θα ήθελα η ταινία μου να βοηθήσει για να ευαισθητοποιηθεί το κοινό πάνω σ' αυτό το φαινόμενο και να έχει τα μάτια του ανοιχτά.

ΦΕΣΤΙΒΑΛ

της Νίκης Κεφαλά

ΜΙΑ ΑΦΙΣΑ ΕΝΑΣ ΛΑΒΥΡΙΝΘΟΣ

Τι θα λέγατε για ένα ταξίδι στο θαυμαστό λαβύρινθο της ανθρώπινης φύσης, με οδηγό το σινεμά; Το δημιουργικό γραφείο dolphins // communication design, το οποίο δημιουργήθηκε το 1997 από τους Θανάση Τσαμπούκα και Βασίλη Παπαδόπουλο, απαντά θετικά και είναι εκείνο που υπογράφει την αφίσα του 52ου Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης. Οι ίδιοι ασχολούνται με projects που περιλαμβάνουν art direction, design, τυπογραφία, εικονογραφήσεις (σε περιοδικά και εκδοτικούς οίκους), φωτογραφία και web design, με συνεργασίες τόσο στον τομέα της τέχνης και του πολιτισμού, όσο και στον εμπορικό. «Ο τρόπος που προσεγγίζουμε κάθε project, εμπλέκει σημαντικά την έρευνα με τρόπο μεθοδικό και σκοπό την λύση οποιουδήποτε επικοινωνιακού προβλήματος, χρησιμοποιώντας άμεση και σύγχρονη οπτική γλώσσα, με στόχο πάντα την πρωτοτυπία και την ιδιαιτερότητα» υποστηρίζει

ο art director, Θανάσης Τσαμπούκας. Μεταξύ άλλων, το Πανόραμα Ελληνικού Design και η Ένωση Γραφιστών, έχει επιλέξει την dolphins ως εισηγητή σε διάφορες ημερίδες. Το 2010, χαρακτηριστικά δείγματα της δουλειάς του γραφείου, παρουσιάστηκαν στην έκδοση με τίτλο "Θεσσαλονίκη - Graphic Design 1980-2009" όπου επιχειρήθηκε να καταγραφεί η εξέλιξη της έντυπης γραφιστικής σκηνής της πόλης, όπως αυτή αποτυπώθηκε τα τελευταία τριάντα χρόνια, μέσα από τις δουλειές των σημαντικότερων δημιουργών της.

Συνεργασία που κρατάει

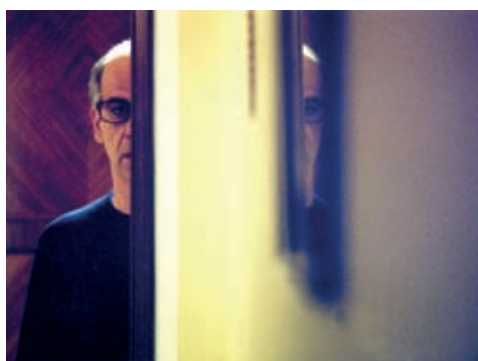
Δεν είναι ωστόσο η πρώτη επαφή του γραφείου με το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης. «Είχαμε συνεργαστεί στο παρελθόν σε επίπεδο εκδόσεων στις παράλληλες δράσεις του, όπως η οπτική ταυτότητα του "green dialogue" και ο κατάλογος των δράσεων του "street cinema".

Μέσα από ανοιχτούς διαγωνισμούς, στην πορεία συνεργαστήκαμε σε επίπεδο δημιουργίας αφισών για πρώτη φορά στο 12ο Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ και στο 51ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου. Το 2011 επιλέχθηκαν επίσης για δεύτερη συνεχή χρονιά οι αφίσες μας και για τις δύο διοργανώσεις» αναφέρει ο κ. Τσαμπούκας.

Όσο για το concept της αφίσας του 52ης διοργάνωσης, σύμφωνα με τον ίδιο «θέλαμε να αποτυπώσουμε το ταξίδι, την αναζήτηση, τον επαναπροσδιορισμό της διαδρομής και της κινηματογραφικής αφήγησης. Φυσικά και η δαιδαλώδης επικαιρότητα επηρέασε το σχεδιασμό της αφίσας, καθώς το υποσυνείδητό μας μάλλον... λειτούργησε. Άλλωστε σε εποχές κρίσης, το σινεμά φαντάζει το καταλληλότερο μέσο για ένα ταξίδι στο θαυμαστό λαβύρινθο της ανθρώπινης φύσης».

ΠΑΟΛΟ ΣΟΡΕΝΤΙΝΟ

THE ITALIAN JOB

Το 2006 η επιστροφή στο διαγωνιστικό των Καννών πραγματοποιείται με τον *Οικογενειακό Φίλο* (*The Family Friend*), μία τρυφερή προσέγγιση στην τραγική ιστορία ενός 70χρονου τοκογλύφου χτυπημένου πολλαπλά από τη

μοίρα που φέρνει το κοινό στο πλευρό του. Το επόμενο βήμα ήταν καθοριστικό στην πορεία του Σορεντίνου. Με το *Il Divo* (2008) σκιαγραφείται το προφίλ του ανθρώπου που υπήρξε συνώνυμο της εξουσίας στη γειτονική χώρα για περίπου τέσσερις δεκαετίες. Ο Τζούλιο Αντρεότι φαίνεται έτοιμος να αναλάβει την έβδομη θητεία του στον πρωθυπουργικό θώκο μέχρι που η Μαφία αποφασίζει να του κηρύξει πόλεμο. Η νέα συνεργασία Σορεντίνου - Σερβίλο απογειώσε την ταινία και της έδωσε την απαραίτητη ώθηση για να χτυπήσει μέχρι και την πόρτα των βραβείων Όσκαρ.

Σε όλη τη φιλμογραφία του αναλάμβανε εκτός από τη σκηνοθεσία και τη συγγραφή του σεναρίου για τις ταινίες του. Αυτή η εμπειρία τροφοδότησε και το πρώτο του λογοτεχνικό εγχείρημα το 2010. Το μυθιστόρημα "Hanno tutti ragione" ("Όλοι έχουν δίκιο") κέρδισε μεμιάς κοινό και κριτικούς και ήταν φιναλίστ για το πιο σημαντικό λογοτεχνικό βραβείο στην Ιταλία, το βραβείο Strega.

Φέτος έφτασε το πλήρωμα του χρόνου, ώστε ο Σορεντίνου να ξεφύγει από τα όρια της Ιταλίας και να πραγματοποιήσει ένα όνειρό του, την κινηματογράφηση στους δρόμους των ΗΠΑ. Έχοντας στο πλευρό του ένα μεγάλο αστέρι του Χόλυγουντ, όπως ο Σον Πεν, ο Ιταλός σκηνοθέτης παραθέτει μία

πρωτότυπη ιστορία. Ο Σαϊάν είναι ένας βαρυστημένος ροκ σταρ που έχει αποσυρθεί, διατηρώντας όμως το ίδιο γκόθικ στυλ που τον ακολουθούσε σε όλη του την καριέρα. Ο θάνατος του πατέρα του, με τον οποίο δε μιλούσε για χρόνια, του προσφέρει μία νέα πρόκληση στη ζωή του και τον οδηγεί στη Νέα Υόρκη, όπου θα προσπαθήσει να πάρει την εκδίκηση που ο πατέρας του επίμονα αναζητούσε. Το *This must be the place* (2011) είναι η πρώτη αγγλόφωνη ταινία του Σορεντίνου και του άνοιξε το δρόμο για μία ακόμη συμμετοχή στο διαγωνιστικό του Φεστιβάλ Καννών.

«Αν ο Στάνλεϊ Κιούμπρικ, ο Μάρτιν Σκορσέζε και ο Φεντερίκο Φελίνι είχαν από κοινού ένα παιδί, αυτό θα ήταν ο Πάολο Σορεντίνου». Αυτή η υποδοχή του περιοδικού *New York* στην ταινία *Il Divo* μάλλον αποδίδει με τον πλέον εύστοχο τρόπο τη θέση του Πάολο Σορεντίνου στο μοντέρνο ιταλικό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο κινηματογραφικό στερέωμα.

Πολιτική, ιστορία, μαφία, αγάπη... Πάντα επεξεργάζεται θέματα δύσκολα, θέματα που καίνε. Χωρίς κανένα δισταγμό, με ξεκάθαρη ματιά, με ολοκληρωμένη προσέγγιση και περίσσιο θάρρος. Άλλωστε, ήδη ετοιμάζει την τηλεοπτική μεταφορά του πολυσυζητημένου best seller *Γομόρρα*. Ο Πάολο Σορεντίνου είναι ό,τι καλύτερο έχει να επιδείξει ο σύγχρονος ιταλικός κινηματογράφος.

Γεννημένος το 1970 σε μία φορτισμένη πόλη, όπως η Νάπολη, ο Σορεντίνου έμελλε να εξελιχθεί σε μία από τις πιο δυναμικές φωνές στις σκοτεινές αίθουσες της Ιταλίας και όχι μόνο. Τι κι αν η μοίρα του στέρησε σε ηλικία μόλις 17 ετών και τους δύο γονείς του σε ένα ατύχημα. Ίσως αυτή η απώλεια να επέδρασε καταλυτικά στη σφυρηλάτηση της γοητευτικής προσωπικότητάς του.

Ήδη από το κινηματογραφικό του ντεμπούτο το 2001 με το *Παραπάνω από άντρας* (*One man up*) διαφάνηκε ένα λαμπρό μέλλον για τον Ιταλό σκηνοθέτη. Αυτή η ιστορία για την άνοδο και την πτώση δύο ειδώλων της ποπ μουσικής και του ποδοσφαίρου με το ίδιο όνομα έτυχε θερμότατης υποδοχής από κοινό και κριτικούς. Συγκεκριμένα, πρωτοπαρουσιάστηκε στο Φεστιβάλ της Βενετίας, ήταν υποψήφια για 3 από τα ιταλικά κινηματογραφικά βραβεία «Νταβίντ ντι Ντονατέλο» και τελικά απέσπασε την Αργυρή Κορδέλα του καλύτερου πρωτοεμφανιζόμενου σκηνοθέτη από την Ένωση Ιταλών Κριτικών Κινηματογράφου. Παράλληλα, το *One man up* σηματοδοτεί την έναρξη μίας μεγάλης συνεργασίας ανάμεσα στο Σορεντίνου και στον εμβληματικό ηθοποιό πολλών ταινιών του, τον Τόνι Σερβίλο.

Η συνέχεια ήταν ανάλογη, όταν τρία χρόνια αργότερα παρουσιάστηκαν στο διαγωνιστικό του Φεστιβάλ των Καννών *Οι συνέπειες του Έρωτα* (*The Consequences of Love*, 2004). Η υποδοχή ήταν εξίσου θερμή και προσέφερε στο σκηνοθέτη ευρεία πια διεθνή αναγνώριση. Με τον Τόνι Σερβίλο και πάλι στον πρωταγωνιστικό ρόλο, η ταινία παρουσιάζει την ιδιαίτερη ιστορία του Τίτα ντι Τζιρολάμο, ενός αινιγματικού Ιταλού επιχειρηματία. Αυτός ο ιδιόμορφος 50χρονος από το Νότο της Ιταλίας ζει οκτώ χρόνια απομονωμένος σ' ένα ανώνυμο ξενοδοχείο σε μια άγνωστη πόλη της ιταλόφωνης Ελβετίας. Η αγάπη του όμως για την όμορφη σερβιτόρα, Σοφία ανατρέπει προσωρινά τα δεδομένα της μίζερης ζωής που είναι υποχρεωμένος να ζει. Η Μαφία παίζει το δικό της ρόλο...

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΚΗΝΟΘΕΤΕΣ ΜΙΛΟΥΝ ΣΤΟ ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ

Η ΠΟΔΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ του Γιώργου Γκικαπέππα

Μητρότητα και μήτρα. Εγκυμοσύνη (επιθυμητή, ανεπιθύμητη, εξωσωματική), οικογενειακό τραύμα, κρίση γάμου, γονική ευθύνη, ανωριμότητα. Νοσηρές σχέσεις, στείρα πραγματικότητα, ανημπόρια, ασφυξία, σύγχρονη αστική δυσανεξία. Οι ραγδαίες αλλαγές που επιφέρει η έλευση ενός παιδιού στην καθημερινότητα ανδρών και γυναικών, σε τέσσερις παράλληλες ιστορίες που εκτυλίσσονται στη διάρκεια μιας μέρας: οι ζωές 4 ζευγαριών συναντούνται μοιραία μπροστά στο θαύμα της ζωής αλλά και σε μια μετωπική σύγκρουση της λεωφόρου...

Τί παρακινεί έναν άνδρα σκηνοθέτη (με πολύχρονη πείρα σε θέατρο, σινεμά, εκπομπές, σίριαλ) στην πρώτη του ταινία μυθοπλασίας να καταπιαστεί με ένα σύγχρονο, επίκαιρο θέμα, γυναικείας ευαισθησίας όμως, πολύπλοκο, ανεξερεύνητο; Δεν είμαι μόνον εγώ, φαντάζομαι, που αναρωτιέμαι για το λάθος στην αρχή, για τις συνθήκες (προσωπικές, κοινωνικές) κάτω

από τις οποίες γεννάμε παιδιά, που ύστερα από χρόνια θα αναρωτηθούν πού βρέθηκα, γιατί είμαι αυτό που είμαι. Διαφωνώ για το «γυναικείας ευαισθησίας» θέμα, καθότι γονείς είναι πάντα δύο. Δεν ήθελα να κάνω μια ταινία για τη μητρότητα, αλλά για τη μήτρα, για τα ζευγάρια και την εποχή.

Επιλέγετε στεγνό ρεαλισμό, απογυμνωμένο λόγο στους διαλόγους, την άχαρη Αθήνα, τη σύγχρονη ασφυκτική καθημερινότητα που καταδικάζει το πιο χαρμόσυνο γεγονός να μοιάζει με θρίλερ. Μα είναι κόσμος αυτός για να υποδεχθεί ένα παιδί; Αναρωτιέμαι κι εγώ. Το σινεμά εμπνέεται από ιδιαίτερες καθημερινές περιπτώσεις που γίνονται ιστορίες για μια καθοριστική λεπτομέρεια ή σύμπτωση. Η ζωή όμως δεν σταματάει στις τραγωδίες. Οι άνθρωποι ελπίζουν, ερωτεύονται ακόμα και στους πολέμους. Τον στεγνό ρεαλισμό, θα τον έλεγα απόπειρα ειλικρίνειας. Πρόθεσή μου ήταν να δείξω οριακές στιγμές της ζωής των ηρώων αστόλιστα, χωρίς ωραιοποιήσεις και στοχαστικές ενέσεις.

Ταινίες αντίστοιχου περιεχομένου μπο-

ρούν να συναντήσουν –εκτός από το φεστιβαλικό– μεγαλύτερο κοινό, στις αίθουσες; Σε εποχές που ο κινηματογράφος πέφτει σε κατηγορία, είναι σε θέση μια ταινία να ευαισθητοποιήσει μερίδες πληθυσμού όχι απαραίτητα φανατικές των Φεστιβάλ; Η πολιτισμική ταυτότητα κάθε τόπου σε κάθε εποχή δεν είναι ανεξάρτητη από την εφαρμογή των θεσμών, που υποτίθεται ότι συντηρούν την ανάγκη παιδείας και τέχνης. Δημόσιοι και ιδιωτικοί mind administrators είναι σε θέση να απαντήσουν γιατί, ενώ ο ελληνικός κινηματογράφος βραβεύεται διεθνώς, το εγχώριο κοινό του γυρίζει την πλάτη. Δεν υπάρχει πια η δικαιολογία θεματολογίας ή γλώσσας. Το

νέο ελληνικό σινεμά κοιτάζει τις δομές του κόσμου γύρω του, αναρωτιέται για τον άνθρωπο στην εποχή του. Τον διπλανό του. Πιστεύω ότι αργά ή γρήγορα το ένστικτο του κοινού θα το αντιληφθεί.

Πώς κρίνετε εσείς, ένας δραστήριος επαγγελματίας στα οπτικοακουστικά, το σύγχρονο σινεμά και τα νέα δεδομένα που έφερε η ψηφιακή τεχνολογία; Αλλά και η οικονομική κρίση; Με εμπειρία σε πολλούς επί μέρους τομείς παραγωγής, έχετε πλέον ευκαιρία να έχετε συνολικό έλεγχο, το τελικό cut. Υπάρχουν και θετικές επιπτώσεις;

Στον έναν αιώνα και κάτι κινηματογράφου, οι δημιουργοί επινοούσαν πάντα τρόπους και εκμεταλλεύτηκαν όσα μέσα διέθεταν για να κάνουν σινεμά σε αντίξοες συνθήκες. Όλα τα ανεξάρτητα κινηματογραφικά ρεύματα γεννήθηκαν από ανάγκες διαφοροποίησης, απελευθέρωσης από τα ισχύοντα συστήματα παραγωγής. Έγιναν και αριστουργήματα με ελάχιστα χρήματα αλλά δεν ήταν κανόνες. Αυτό πάει να γίνει σε μας ο κανόνας. Όμως δεν είναι η λύση. Καμιά ανθηρή εθνική κινηματογραφία δεν είναι αβοήθητη. Η ψηφιακή τεχνολογία έδωσε νέα ώθηση και ελευθερία. Δεν είναι αρκετή. Το σινεμά χρειάζεται συνεχή παιδεία, συνεχή χρηματοδότηση. Για να υπάρξει. Για να είναι ανταγωνιστικό.

Θέλετε να προσθέσετε κάτι; Ο μικρός μου γιος μου είπε μια μέρα ότι έχει στο μυαλό του μια κάμερα και γράφει όσα του κάνουν εντύπωση για να μην τα ξεχνάει. Του αφιερώνω την ταινία.

ΣΟΥΠΕΡ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
του Γιώργου Παπαϊωάννου

Τα γνωστά κλισέ της Θεσσαλονίκης, όσα αγαπάμε και όσα μισούμε να αγαπάμε στην πρωτεύουσα του γύρου: τα εγκαίρια του νέου δημαρχείου, η υστερία του delivery, η μπουγάτσα με κιμά, η ντεμέκ υπεροψία ημών των γηγενών απέναντι σε όσους δεν πιστεύουν ότι ο εχθρός Κάπτεν Φ.ΡΟΜ ψεκάζει τον Λευκό Πύργο με... φραπόγαλα! Αυθεντική μακεδονική κωμωδία; Ακομπλάριστη, σουρεαλιστική διασκευή του μύθου ενός σούπερ ήρωα, που κινείται ανάμεσά μας; Υπερπαραγωγή με πολλά πρόσωπα, πολλή δράση, αλληπάλληλες σκηνές, σούπερ ντούπερ εφέ, χειροποίητες διαφημίσεις και καταϊγιστικούς διαλόγους, γεμάτους φαρμακερό χιούμορ; Φτηνή DIY κωμωδία, ενάντια στην κρίση που χτυπάει το ελληνικό σινεμά, που χάρη στην ευρηματικότητά της, θα ξεσηκώσει ντόπιους και μη σινεφίλ;

Μπουρλότο ο παλιός σιδηροδρομικός σταθμός; Ο πύργος του ΟΤΕ τεράστια ψησταριά με γύρο; Πρωταγωνιστής κάποιος Δημήτρης Χριστοφορίδης, ρεπόρτερ της Χρυσής Ιερουσαλήμ; Πιο όμορφος από τον Βέγγο; Είναι πράγματα αυτά; Πώς τολμήσατε κάτι τέτοιο; Ποιοί είστε; Πώς συστήνεστε σε όσους δεν σας ξέρουν από προηγούμενα projects σας;

Είμαστε η OTiNaNai Productions!!!, ανεξάρτητη ομάδα παραγωγής no budget κινηματογραφικών ταινιών. Ουσιαστικά είμαστε μια παρέα φίλων, που με τις ευρειοτεχνίες, τον αυτοσχεδιασμό και την αγάπη μας για το σινεμά, γυρνάμε ταινίες που θα θέλαμε εμείς να δούμε, παρά τα πενιχρά μέσα και τον ερασιτεχνικό εξοπλισμό που έχουμε στη διάθεσή μας.

Κινούμαστε, εδώ και μια δεκαετία περίπου, στο underground κινηματογραφικό τοπίο, και ο Σούπερ Δημήτριος είναι η πρώτη μας «επίσημη» προσπάθεια. Μάθαμε να κάνουμε σινεμά με το δικό μας τρόπο, χωρίς χρήματα. Στην εποχή που ζούμε, αυτό νομίζω είναι πιο επίκαιρο από ποτέ.

Ο δικός σας ρόλος στην ομάδα;

Ιδέες και σενάρια της OTiNaNai είναι αποτέλεσμα συλλογικής διαδικασίας, ενός ακατάπαυστου brainstorming μεταξύ των μελών της ομάδας. Μετά έρχεται η σειρά μου να σκηνοθετήσω, οργανώσω, πραγματοποιήσω το project. Επίσης επιμελούμαι προσωπικά το post production (editing, coloring, compositing).

Πώς καταφέρατε να διαχειριστείτε ένα τόλμημα φιλόδοξο, απαιτητικό στην υλοποίησή του, πολυπρόσωπο, με ελάχιστα λεφτά, χειροποίητα κοστουμιά και εξωφρενικά εφέ; Τον κίνδυνο ενός φιάσκου τον αγνοήσατε;

Όρεξη για δημιουργία και αστείρευτο πείσμα. Ξεκινάς τέτοιο εγχείρημα, μόνο αν έχεις αποβάλλει από μέσα σου κάθε αμφιβολία για το τελικό αποτέλεσμα. Βάλαμε μπρος καλοκαίρι του 2008, με στόχο να μάθουμε και να ζήσουμε την εμπειρία μιας ταινίας μεγάλου μήκους. Εμπιστευτήκαμε κατά βάση τους εαυτούς μας, τους φίλους, τις οικογένειές μας.

Πρόσωπα, ονόματα, γεγονότα στην ταινία σας είναι φανταστικά, προϊόντα μυθο-

πλασίας. Ή μήπως όχι; Σας πέρασε από το μυαλό ότι ίσως υπάρξουν αντιδράσεις από φορείς, επισήμους ή παράγοντες μιας πόλης που αντιστέκεται στα φουσάτα εχθρών τε και επικριτών;

Δεν σας κρύβω πως ναι. Νομίζω όμως πως τα ευαίσθητα θέματα με τα οποία καταπιάνεται η ταινία, τα έχουμε χειριστεί όπως πρέπει. Εάν πάλι ενοχλήσει κάποιους, τους θυμίζω πως βρισκόμαστε στο 2011, έχουμε δημοκρατία (περίπου...), ελευθερία λόγου.

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ

ΟΙ ΣΚΗΝΟΘΕΤΕΣ ΜΙΛΟΥΝ ΣΤΟ ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ

Το όνειρο του Άνταλμπερτ Visul lui Adalbert
του Γκαμπριέλ Ακίμ

Η 7η Μαΐου 1986 είναι μια ιστορική μέρα για το ρουμανικό ποδόσφαιρο: η Στεάουα νικά στον τελικό τη Μπαρτσελόνα και κερδίζει το ευρωπαϊκό πρωτάθλημα. Η 8η Μαΐου όμως είναι μια ιστορική μέρα για το Κομμουνιστικό Κόμμα της Ρουμανίας: είναι η 65η επέτειος της ίδρυσής του. Η ταινία παρακολουθεί, κατά την επαύριο του αγώνα, τους εργάτες ενός εργοστασίου, οι οποίοι ενδιαφέρονται περισσότερο για τις προσωπικές τους γιορτές και τα προσωπικά τους δράματα παρά για την κομματική ορθότητα.

Η ταινία είναι γυρισμένη με εξοπλισμό VHS ηλικίας άνω των 25 ετών. Γιατί; Προσπάθησα να δώσω στο οπτικό μέσο του φιλμ μια υλικότητα που θα το έκανε πιο «ζεστό», θα το καθιστούσε πιο αποτελεσματικό ως προς τη λειτουργία της μνήμης. Κι επίσης, ήθελα να του δώσω ένα αίσθημα οπτικής δυσφορίας, ώστε να είναι πιο ταιριαστό με τους σκοτεινούς τόνους του τέλους της

δεκαετίας του '80 στην κομμουνιστική Ρουμανία, οπότε και διαδραματίζεται η ταινία. Η ιστορία εκτυλίσσεται έχοντας στον πυρήνα της μια παράνομη συσκευή VHS, την οποία ο πρωταγωνιστής περιφέρει ώστε να μπορέσει να ξαναπαρακολουθήσει μαζί με τους συναδέλφους του τη νίκη της Στεάουα στον τελικό του Κυπέλλου Πρωταθλητριών. Επιπλέον, ο ήρωάς μας είναι ένας «συνάδελφος» σκηνοθέτης –μάλιστα δείγματα της δουλειάς του παρουσιάζονται στο φιλμ– οπότε η υφή του φιλμικού μέσου καθίσταται θέμα ειδικού πια ενδιαφέροντος. Όλοι στον χώρο του κινηματογράφου μου έλεγαν «Σε παρακαλώ,

ξέχνα αυτή την παράλογη ιδέα με το VHS!». Αλλά επέμεινα. Έπρεπε να βρω μια κάμερα JVC S-VHS περίπου 25 ετών. Προσάρμοσα διάφορους φακούς και, μετά από πολλά λάθη και δοκιμές, της έβαλα ειδικούς φακούς Zeiss. Το αποτέλεσμα δικαιώνει, νομίζω, τον κόπο, δίνοντας μια πολύ ιδιόζουσα υφή στην ταινία.

Δεν ήταν λιγάκι τολμηρή κίνηση αυτή, δεδομένου ότι το απαιτητικό οπτικό κομμάτι θα μπορούσε να αποθαρρύνει μεγαλύτερα ακροατήρια;

Για να πω την αλήθεια, εξεπλάγην κι ίδιος βλέποντας σε όλες τις προβολές τις αίθουσες

σεσ ασφυκτικά γεμάτες. Το κοινό φαινόταν να περνάει καλά –άλλες φορές γελούσαν, σε άλλες στιγμές χειροκροτούσαν, άλλες έμεναν παγωμένοι. Η ταινία έχει μέχρι στιγμής γίνει δεκτή πολύ θετικά, τόσο από κοινό όσο και κριτικούς.

Η ταινία εστιάζει στις «μικρές ιστορίες» των καθημερινών ανθρώπων, όχι στην «επίσημη ιστορία», στο «εθνικό υπόδειγμα» των κρατούντων. Πρόκειται για έναν έμμεσο τρόπο αποδόμησης του υποδείγματος Τσαουσέσκου;

Ίσως ακουστεί κυνικό, όμως δεν είναι: διάλεξα μια ιστορία που συνέβη κατά τη διάρκεια του καθεστώτος Τσαουσέσκου ως μια αφορμή για να προστρέξω στο σκοτεινό χιούμορ και να πραγματευτώ κριτικά την ανθρώπινη αδυναμία, η οποία αναδύεται ευκολότερα στην επιφάνεια σε περιόδους ολοκληρωτισμού. Δεν με ενδιαφέρουν και, για να είμαι ειλικρινής, δεν έχω και την ικανότητα να ασχοληθώ με τις «μεγάλες ιστορίες» ή την πολιτική. Πιστεύω ότι η ζωή δεν πρέπει να βιώνεται ως ένα μεγάλο αφήγημα, αλλά ως συνέχεια ιχνών από μικρά και σε πρώτη ανάγνωση ασήμαντα γεγονότα, τα οποία όμως στην πραγματικότητα αναδεικνύουν το ίδιο το νόημα της ύπαρξής μας. Η μεγάλη μάχη για να αλλάξουμε τον κόσμο δεν δίνεται σε οικομενικό επίπεδο, αλλά στο προσωπικό.

52° ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Κρασί & αρώματα
Ταινία & βιναιδόματα

SyStasi Wines
Εταιρία Προώθησης Οίνων

www.systasivines.gr

ΧΟΡΗΓΟΙ - ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΑ:

Αρκετών Ζαχαριά NEMEA
KARANIKA ΚΤΗΡΑ | DOMAINE
SIMEONIDIS WINERY
www.simeonidistwines.gr

ιστορίες καθημερινής απόλαυσης (2): αγρινό σίκαλης
www.ble.com.gr

Ble

Βαρύ! Ζυμωμένο χωρίς μαγιά, μόνο με φυσικό προζύμι και αφού πάρει πάνω από 24 ώρες για να ωριμάσει, κάθε ψωμί που φουρνίζουμε κρατάει για μέρες τη γεμάτη γεύση και τα γήινα αρώματά του. Σε κάθε κιλό του ζυγίζουμε, μαζί με τη μαστοριά μας, μόνο διαλεγμένα φυσικά υλικά, τίποτα άλλο.

Γλυκά και μικρά γεύματα του Ble δοκιμάστε:

ΑΓ. ΣΟΦΙΑΣ 19 ΜΕ Γ. ΣΤΑΥΡΟΥ | ΕΓΝΑΤΙΑ 138 ΜΕ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΑΤΡΩΝ ΓΕΡΜΑΝΟΥ | ΕΡΜΟΥ 41 | CITYGATE, ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ ΜΕ ΚΟΛΕΤΤΗ

Το νησί/ The island

του Κάμεν Κάλεβ

Ο Ντανίλ και η Σοφί είναι ένα ζευγάρι μεσοαστών τριαντάρηδων που ζουν στο Παρίσι. Η Σοφί, θέλοντας να δωρίσει στον σύντροφό της ένα ταξίδι, του ανακοινώνει ότι κανόνισε για τους δυο τους διακοπές στη Βουλγαρία. Ο Ντανίλ αντιδρά, αλλά τελικά δέχεται. Εκεί θα αποδειχθεί ο Ντανίλ γεννήθηκε και μεγάλωσε στη Βουλγαρία. Όμως η αποκάλυψη αυτή είναι μόνο η αρχή μιας σειράς αποκαλύψεων που θα αναγκάσουν το ζευγάρι να επαναπροσδιορίσει τη σχέση του.

Η ιδέα της κορύφωσης της ταινίας μέσα στο βουλγαρικό «Big Brother» υπήρχε στο μυαλό σας από το πρώτο σχεδιάσμα του σεναρίου;

Όχι, τη σκέφτηκα αργότερα. Ξεκίνησα να γράφω το σενάριο μερικά χρόνια πριν γυρίσω την πρώτη μου ταινία, το *Eastern Plays*. Κάθε φορά που χρειαζόταν να αναζητήσω χρηματοδότηση, είτε στη Βουλγαρία είτε στη Γαλλία, καθόμουν και το ξαναέγραφα, οπότε το σενάριο άλλαζε συνεχώς, αντανακλώντας τις προσωπικές μου αλλαγές. Το κομμάτι που αφορά στον «Big Brother» προέκυψε σε πολύ ύστερο στάδιο. Ήθελα να δω τι συμβαίνει στον κεντρικό χαρακτήρα αφού φεύγει από το νησί. Δεν μου άρεσε η ιδέα να κρατάει όλη αυτή την εμπειρία μόνο για τον εαυτό του –ήθελα έναν Ντανίλ μεταμορφωμένο, έναν Ντανίλ που επιστρέφει στην κοινωνία, και ήθελα να δω τον αντίκτυπο της επιστροφής αυτής. Η έμπνευσή μου ήρθε από την αληθινή ιστορία ενός συμμετέχοντα στο βουλγαρικό «Big Brother», ο οποίος κατάφερε να ξεγελάσει τους πάντες, και για πολύ καιρό, ότι ήταν άτομο με διανοητική υστέρηση.

Αν έπρεπε να διαλέξετε μια σκηνή ή σεκάνς που συμπυκνώνει την ταινία, ποια θα ήταν; Ίσως η σκηνή στον κήπο και η συνομιλία του Ντανίλ με τον αγρότη, και η σεκάνς της περιπλάνησης του Ντανίλ στη θάλασσα;

Ακριβώς, αυτές οι δύο σκηνές θα έλεγα ότι είναι η καρδιά της ταινίας. Και θα προσέθετα ίσως και την αρχική σκηνή με τον Γιοντορόφσκι. Δεν μπορώ να αποφασίσω ποια από αυτές είναι σημαντικότερη.

Θα λέγατε ότι το *Νησί* είναι μια σκοτεινότερη εκδοχή του *Ζέλιγκ* του Γούντι Άλεν; Δυστυχώς ομολογώ ότι δεν έχω δει την ταινία του Γούντι Άλεν.

Η πρώτη σας ταινία, το *Eastern Plays*, γυρίστηκε με ελάχιστα χρήματα. Το *Νησί* είναι μια πολυδάπανη παραγωγή. Σκοπεύετε στο μέλλον να μείνετε σε φιλμ τέτοιου οικονομικού μεγέθους ή να επιστρέψετε στον ανεξάρτητο κινηματογράφο; Δεν έχω πρόβλημα ούτε με το ένα ούτε με το άλλο. Συχνά κάνω διαφημιστικά, όπου το μπάτζετ είναι ορισμένες φορές υπερβολικό. Το να έχει κανείς αρκετά χρήματα δεν είναι αμαρτία, παρέχει δυνατότητες. Όμως ενδιαφέροντες είναι και οι περιορισμοί που επιβάλλει μια μεγάλη παραγωγή. Και τα δύο πλαίσια έχουν πολλά πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε.

www.thpa.gr

T.Θ. 10467, T.K. 541 10 | ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Tηλ.: 2310 593118, 121 | Fax: 2310 510500
e-mail: secretariat@thpa.gr

SHOT ADVERTISING

Η συγχώρηση του αίματος The forgiveness of blood

του Τζόσουα Μάρστον

Ένας έφηβος αναγκάζεται, σύμφωνα με το μεσαιωνικό εθιμικό δίκαιο της Αλβανίας, να παραμείνει σε κατ' οίκον περιορισμό λόγω μιας ανοιχτής οικογενειακής βεντέτας. Αυτό θα τον οδηγήσει σε σύγκρουση με τον πατέρα του, αλλά ταυτόχρονα θα τον φέρει μοιραία πιο κοντά στην ενηλικίωση.

Το σενάριο της ταινίας είναι ομολογουμένως εξαιρετικό: εκκινεί από τη βεντέτα, αλλά πραγματεύεται σε βάθος μια μεγάλη γκάμα ετερόκλητων θεμάτων. Μπορείτε να μας μιλήσετε για το πώς το δουλέψατε; Το σενάριο αντλεί από έναν πολύ έντονο μήνα έρευνας, τον οποίο πέρασα οδηγώντας κατά μήκος όλης της βόρειας Αλβανίας μ' έναν συνοδό (έναν σκηνοθέτη που στη συνέχεια έγινε συν-σεναριογράφος και συμπαραγωγός) κι έναν εξαιρετικά ομιλητικό οδηγό (έναν τύπο που κανονικά ήταν ο σοφέρ ενός βουλευτή κι είχε το ταλέντο να πιάνει κουβέντα με τον καθένα). Μαζί γίναμε δεκτοί σε σπίτια οικογενειών που είναι αναμειγμένες σε βεντέτες, κι ακούσαμε τις ιστορίες τους. Μιλήσαμε με διαμεσολαβητές που πηγαινοέρχονται μεταξύ οικογενειών που διαπραγματεύονται για να κλείσουν ειρήνη. Μιλήσαμε με δασκάλους

που κάνουν μαθήματα σε σπίτια παιδιών, τα οποία δεν μπορούν να βγουν από το σπίτι τους, από το φόβο μην σκοτωθούν. Και φυσικά μιλήσαμε με κάθε είδους Αλβανούς πολίτες για την καθημερινότητα της χώρας πέρα από τις βεντέτες. Όταν πια γυρίσαμε στη Νέα Υόρκη, ο πλέον συν-σεναριογράφος μου κι εγώ είχαμε μια λεπτομερή εικόνα της ιστορίας μας και γράψαμε το πρώτο σχέδιασμα του σεναρίου.

Δεδομένου ότι δεν μιλάτε αλβανικά, πώς στάθηκε δυνατό να κατευθύνετε με αυτοπεποίθηση τους ηθοποιούς;

Από τη στιγμή που η Αλβανία μού κέντρισε το ενδιαφέρον, άρχισα να μελετώ τη γλώσσα. Όταν άρχισα να σκηνοθετώ τους ηθοποιούς, είχα πια αποκτήσει μια κάποια γνώση, μπορούσα να κάνω βασικές συζητήσεις και να αυτοσχεδιάζω μαζί τους. Ωστόσο, οι πιο ενδιαφέρουσες πτυχές της υποκριτικής είναι εκείνες που αφορούν στο μη λεκτικό σκέλος. Έτσι, το να μην καταλαβαίνω τη γλώσσα, το να μην αποσπώμαι από το κείμενο, με βοήθησε σκηνοθέτη να δίνω προσοχή σε όσα υπονοούνται, στη γλώσσα του σώματος.

Το φιλμ προβάλλεται στα πλαίσια του τμήματος «Ματιές στα Βαλκάνια». Αντιλαμβάνεστε την ταινία σας ως μια «βαλκα-

νική» ταινία; Τι σημαίνει ο όρος για σας; Πιστεύω πως υπάρχουν όντως ορισμένες παραδόσεις και νοοτροπίες, οι οποίες μπορούν να χαρακτηριστούν «αλβανικές» και προκαλούν τις βεντέτες. Όμως δεν μου αρέσει να γενικεύω. Έχω περάσει κάποια διαστήματα και σε άλλα βαλκανικά κράτη, όχι όμως αρκετό καιρό για να πω ότι οι νοοτροπίες που συνάντησα στην Αλβανία

ισχύουν και στις γειτονικές χώρες. Από την άλλη, πρόθεσή μου ήταν να κάνω μια ταινία που είναι οικουμενική, με τον εξής τρόπο: πρόκειται για μια ιστορία δύο παιδιών που μεγαλώνουν, που αντιμετωπίζουν δυσκολίες και που ως αποτέλεσμα ενηλικιώνονται. Από αυτή την άποψη, η ταινία δεν είναι αποκλειστικά «βαλκανική», αλλά αφορά ανθρώπους και πέρα από τη χώρα.

Κάθε μέρα σινεμά

ΚΡΙΤΙΚΕΣ
ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ
TRAILERS
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΙΘΟΥΣΩΝ
BOX OFFICE
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ
ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΒΡΑΒΕΙΑ
ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ
ΤΑΙΝΙΟΘΗΚΗ
TOP MOVIES

Το portal της 7ης τέχνης

IN CASE OF FREE WILL
BREAK GLASS

attr@ttivo
the alternative choice

www.attr@ttivo.gr

**Με τις καλύτερες προθέσεις
Best intentions**
του Αντριάν Σιτάρου

Ο Άλεξ είναι ένας τριαντάρης που ζει στο Βουκουρέστι με την κοπέλα του. Όταν μαθαίνει ότι η μητέρα του έπαθε ένα ελαφρύ εγκεφαλικό, γυρίζει πανικόβλητος στο πατρικό του, σε μια μικρή επαρχιακή πόλη. Στο νοσοκομείο, στο πλάι της μητέρας του, ο Άλεξ θα έρθει αντιμέτωπος με πτυχές του εαυτού του που του ήταν άγνωστες.

Ποιοι μπορεί να είναι οι λόγοι που ο Άλεξ είναι πάντοτε τόσο νευρικός και αγχώδης; Γιατί έχει ανάγκη μια δραματική κατάσταση; Προσπαθεί κάτι να αποτύχει; Η ταινία είναι εμπνευσμένη από μια πραγματική κατάσταση που μου συνέβη το 2007. Γιατί ήμουν έτσι, νευρικός και αγχώδης, ήταν η πρώτη ερώτηση που έθεσα στον εαυτό μου όταν αποφάσισα να κάνω την ταινία. Νομίζω ότι είναι απλώς η ανθρώπινη συμπεριφορά, δεν έχω απαντήσεις. Ο Άλεξ προσπαθεί μονάχα να ελέγξει τη ζωή και το θάνατο, προσπαθεί απελπισμένα να μη χάσει τη μητέρα του.

Είναι ενδιαφέρον ότι ο Άλεξ προσπαθεί να φερθεί σαν άτομο ώριμο και υπεύθυνο ενώ δεν είναι, παρά το ότι έχει περάσει τα τριάντα. Πιστεύετε ότι αυτή η συμπεριφορά αφορά όχι μόνο τον χαρακτήρα, αλλά λίγο - πολύ τη γενιά του, η οποία δυσκολεύεται να μεγαλώσει; Δεν νομίζω ότι είναι θέμα γενιάς. Πιστεύω ότι εμείς οι άνδρες είμαστε πιο ανώριμοι από τις γυναίκες, νοσταλγούμε περισσότερο την παιδική ηλικία και την εφηβεία, δεν θέλουμε να μεγαλώσουμε τόσο γρήγορα, διότι η ενηλικίωση σημαίνει γήρας και το γήρας σημαίνει εγγύτητα στο θάνατο. Έτσι, προσπαθούμε να την αποφύγουμε. Μάλλον δεν είναι όλοι έτσι, αλλά ο Άλεξ και πολλοί άλλοι είναι.

Έχετε αναφέρει σε συνεντεύξεις σας ότι θεωρείτε τον εαυτό σας άνθρωπο απαισιόδοξο. Όμως η ταινία βλέπεται άνετα ως κωμωδία. Πιστεύετε αυτό που συχνά λέγεται, ότι οι απαισιόδοξοι κάνουν τις καλύτερες κωμωδίες; Νομίζω πως ναι -ίσως όχι κλασικές κωμωδίες, αλλά μαύρες κωμωδίες. Όταν όλα τελειωσαν κι άρχισα να μετατρέπω ό,τι μου συνέβη σε σενάριο, μπόρεσα να δω τον εαυτό μου και τους άλλους από απόσταση. Παρατήρησα πολλές παράδοξες συμπεριφορές, αστειές. Αλλά έτσι είναι η ζωή: εξαιρετικά αστεία, ακόμα και μέσα στις χειρότερες συνθήκες.

ΕΝΑΡΞΗ ΜΕ basement

Με μια απλή και σεμνή τελετή έναρξης αλλά με πλήθος χαμόγελα και ενθουσιασμό για την μεγάλη γιορτή των εικόνων άνοιξε προχθές η αυλαία του 52ου Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης. Highlight της βραδιάς ήταν η εμφάνιση επί σκηνής των basement που έντυσαν με ιδιαίτερα οπτικοακουστικά χρώματα την ατμόσφαιρα της εκδήλωσης. Ο ήχος του σχήματος ισορροπεί μεταξύ ενός ηλεκτρονικού τοπίου και μελωδικών γραμμών απο αναλογικά όργανα. Ο αυτοσχεδιασμός τόσο στη μουσική όσο και στα visuals είναι ένα στοιχείο το οποίο ανοίγει την προοπτική του σχήματος προς διαφορετικά μονοπάτια, καθώς συνδιάζονται φόρμες απο jazz, post rock, pop μέχρι μινιμαλισμό και electronica. Θα τους συναντήσετε ξανά την Κυριακή 27/11/2011 στο Residents bar. Την τελετή παρουσίασε η Θέμις Βελένη και επιμελήθηκε σκηνοθετικά η Λένα Πετροπούλου.

ΣΥΝΑΥΛΙΑ DE NIRO

Μια μοναδική συναυλία θα δώσει για τους σινεφίλ και όχι μόνο, στο πλαίσιο του 52ου Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, η μουσική μπάντα των DE NIRO, την Τετάρτη 9/11, στην Αποθήκη Γ', 22:00. Είσοδος ελεύθερη κατά προτεραιότητα. Οι DE NIRO δημιουργήθηκαν το 2005 από μια παρέα φίλων με διαφορετικές μουσικές επιρροές, συμβάλλοντας ο καθένας στη μουσικότητα της μπάντας για να καταλήξει στο τέλος ένα κράμα με τις κιθάρες των U2, τα synth των Killers, την ατμοσφαιρικότητα των Depeche Mode, τη χορευτική διάθεση των Duran Duran και τα grooves του σύγχρονου PowerPop. Αυτό τον καιρό κυκλοφορεί το δεύτερο άλμπουμ τους με τίτλο "Πιο Ψηλά", μια μουσική εξέλιξη του πρώτου που αντικατοπτρίζει όλα τα στοιχεία της pop-electro μουσικής. Οι DE NIRO είναι οι: Ντάννυ Παπαγεωργίου (φωνή), Αλέξης Βλασιάδης (ηλ. κιθάρα), Δημήτρης Τράσκακας (μπάσο), Γιώργος Μάστακας (πλήκτρα).

ΣΤΟΝ ΑΣΤΕΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Επαγγελματικές συμφωνίες, διαπραγματεύσεις, συζητήσεις και συναντήσεις ανάμεσα στους ανθρώπους του κινηματογράφου. Όλα αυτά και ακόμη περισσότερα, προσφέρει η *Αγορά/Market*. Το αναπτυξιακό κομμάτι του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης –ξεκίνησε την πορεία του το 2005– που συγκεντρώνει ένα διεθνές δίκτυο επαγγελματιών στο ξενοδοχείο Electra Palace. Οι δράσεις της Αγοράς, γι' αυτή τη χρονιά, προσαρμόζονται στις ανάγκες των δημιουργών ταινιών από την Κεντρική και Νοτιανατολική Ευρώπη, τη Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή. «Πάνω από 200 καλεσμένοι από όλο τον κόσμο, μας τιμούν με την παρουσία τους. Φέτος, στις δράσεις της Αγοράς προσθέσαμε και την Κεντρική Ευρώπη, ενώ από τη Μέση Ανατολή, έρχονται στο φεστιβάλ για πρώτη φορά και καλεσμένοι από το Κατάρ, το Ντουμπάι και τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα. Επιπλέον, ιδιαίτερα σημαντική είναι και η παρουσία των ελληνικών ταινιών, με στόχο να βρεθεί χρηματοδότηση για την ολοκλήρωση των γυρισμάτων τους ή τη διανομή» αναφέρει η συντονίστρια των υπηρεσιών της Αγοράς, Αγγελική Βέργου.

Συμπαγωγές (Crossroads)

Το 7ο Φόρουμ Συμπαγωγών, επέλεξε 17 κινηματογραφικά σχέδια, που προέρχονται από χώρες όπως: Αλγερία, Βουλγαρία, Γαλλία, Ελλάδα, Ιορδανία, Ιταλία, Ισραήλ, Κροατία, Λίβανο, Σερβία, Σλοβενία και Τουρκία. «Το φόρουμ της 52ης διοργάνωσης, συμμετέχει στο πρόγραμμα Θεσσαλονίκη - Σταυροδρόμι Πολιτισμών. Οι παραγωγοί ταινιών μεγάλου μήκους που παίρνουν μέρος, μπορούν να παρουσιάσουν τα σχέδιά τους και να βρουν συνεργάτες για την χρηματοδότηση της ταινίας τους» σημειώνει η υπεύθυνη οργάνωσης της Αγοράς, Marie - Pierre Macia. Επιπλέον, στο τμήμα προστέθηκαν φέτος τα Crossroads Up 'N'

Coming. Πρόκειται για 3 ελληνικά projects εκτός διαγωνισμού: *Heatwave* της ελληνολιβανέζας Joyce A. Nashawatti, *Kalashnikov* του Κωνσταντίνου Γιάνναρη και *Chess Games* της Όλγας Μαλέα.

Works in Progress

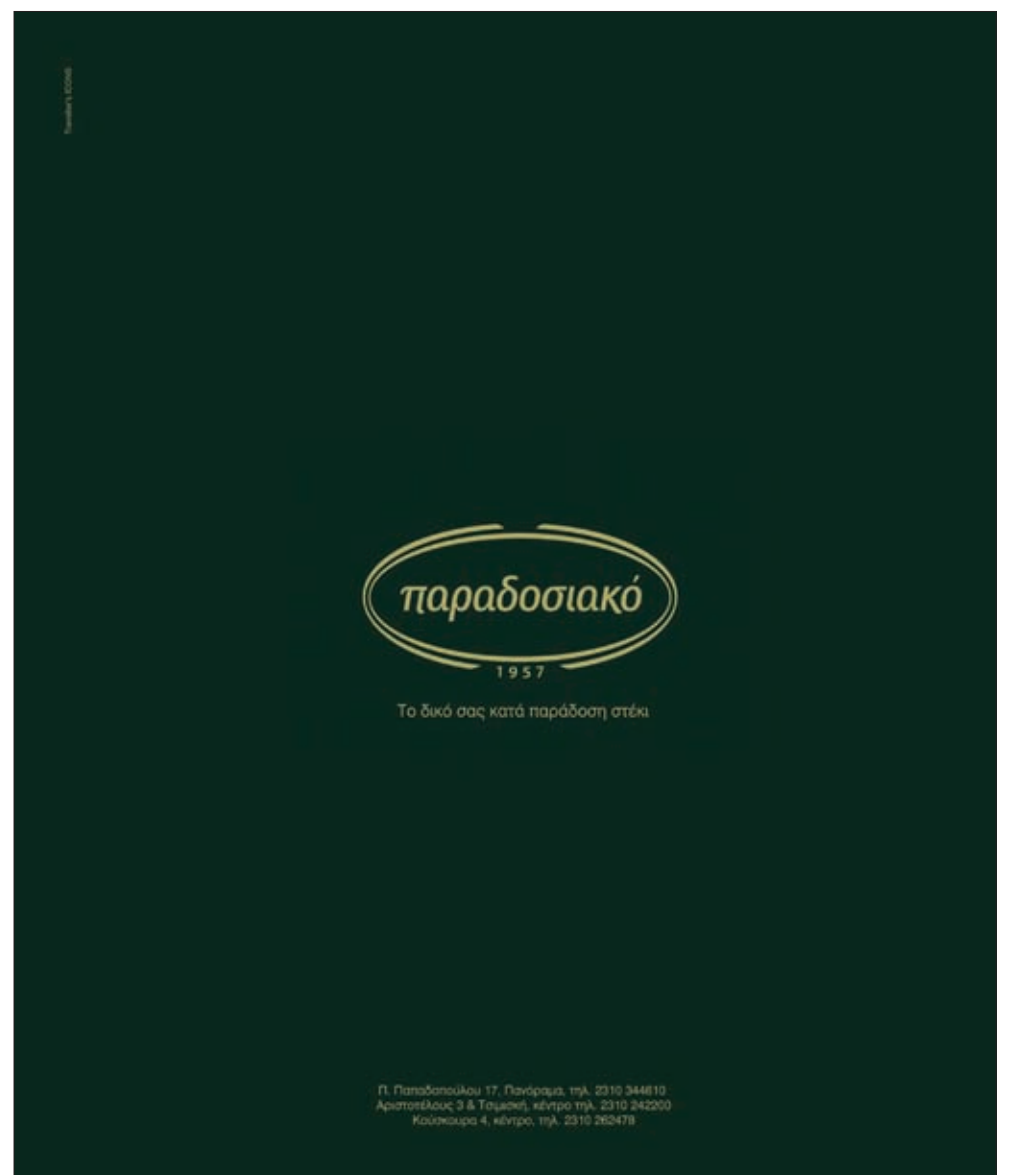
Οι ειδικοί καλεσμένοι της Αγοράς έχουν βρει το... στέκι τους. Το τμήμα *Works in Progress* φιλοξενεί προβολές που παρουσιάζονται μεταξύ άλλων σε παραγωγούς, διανομείς και εκπροσώπους φεστιβάλ. Φέτος συμμετέχουν 10 ταινίες (από Ελλάδα, Ισραήλ, Ιορδανία, Τουρκία, Γαλλία, Κύπρο, Τσέχικη Δημοκρατία, Ισπανία, Αργεντινή,

Βενεζουέλα, Βουλγαρία), οι οποίες βρίσκονται στο τελικό τους στάδιο και αναζητούν την από εκεί και πέρα πορεία τους στις κινηματογραφικές αίθουσες και τα φεστιβάλ.

Film Market

Αριθμός ρεκόρ με 250 διεθνείς τίτλους, στη φετινή ψηφιακή βιβλιοθήκη. Αρκετή... δουλειά δηλαδή για τους επαγγελματίες του χώρου και τους δημοσιογράφους από την Ελλάδα και το εξωτερικό, οι οποίοι έχουν τη δυνατότητα να τους παρακολουθήσουν. Παράλληλα, φιλοξενούνται φιλμ δημιουργών που έχουν συμμετάσχει σε παλαιότερα Crossroads, καθώς και μια επιλογή ελληνικών ταινιών παραγωγής των δύο τελευταίων ετών. Να σημειωθεί πως για πρώτη φορά στο πλαίσιο των market screenings της Αγοράς, εντάσσονται 22 ελληνικές ταινίες οι οποίες έχουν ήδη πραγματοποιήσει πρώτη δημόσια προβολή, αλλά δεν συμμετέχουν στο πρόγραμμα του Φεστιβάλ. Δίνεται έτσι στους δημιουργούς τους η ευκαιρία, να βρεθούν στη Θεσσαλονίκη και να προωθήσουν το έργο τους.

ΣΠΥΡΟΣ ΣΤΑΒΕΡΗΣ

ΜΕΤΑΞΥ «ΠΑΝΩ» ΚΑΙ «ΚΑΤΩ ΚΟΣΜΟΥ»

Το έργο του Σπύρου Στάβερη τέμνει, εδώ και σχεδόν τριάντα χρόνια, με τρόπο λοξό, την ελληνική κοινωνία και τις αντιφάσεις της. Κοσμικοί και λούμπεν, αστοί ευπατρίδες και σταρ της χύδην διασκέδασης, έκκεντρες φιγούρες και άνθρωποι της διπλανής πόρτας –όλοι τους συνθέτουν, υπό το ιδιάζον βλέμμα του φωτογράφου, το μωσαϊκό μιας κοινωνίας που εσχάτως φτάνει στα όριά της. Το 52ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης τιμά τον Σπύρο Στάβερη, και το «Πρώτο Πλάνο» συζητά μαζί του για την αναδρομική έκθεση στο έργο του, τις βασικές συνισταμένες του ύφους του και την τρέχουσα κοινωνικοπολιτική συγκυρία.

Με ποιο σκεπτικό επελέγησαν οι φωτογραφίες της αναδρομικής έκθεσής σας; Την επιλογή την κάνατε εσείς;
Επιλέξαμε τις φωτογραφίες μαζί με τον Βαγγέλη Ιωακειμίδα, που είναι ο κύριος επιμελητής της έκθεσης. Δεν υπήρχε κάποιο σκεπτικό. Το πράγμα ξεκαθάρισε στην πορεία. Δεν έχω ψηφιοποιήσει το αρχείο μου, το υλικό είναι σκόρπιο, σε διάφορα συρτάρια κλπ. Όταν ο Βαγγέλης ήρθε στην Αθήνα να επιλέξουμε φωτογραφίες –και συνειδητοποίησα κι εγώ ότι συμπληρώνω τριάντα χρόνια στη φωτογραφία– ανατρέξαμε σε όλες τις περιόδους της δουλειάς μου –ακόμα και στις «προϊστορικές». Έτσι η έκθεση περιλαμβάνει φωτογραφίες ακόμη και της πολύ πρώιμης περιόδου μου, από τις αρχές της δεκαετίας του '80. Τότε φωτογράφιζα χωρίς κάποιον απώτερο σκοπό, τελείως ερασιτεχνικά. Δεν μου είχε καν περάσει από το μυαλό να γίνω φωτογράφος.

Συχνά οι φωτογραφίες σας έχουν ένα πλάγιο, ειρωνικό χιούμορ.

Πρόσφατα, από κουβέντα σε κουβέντα με αφορμή την έκθεση, συνειδητοποίησα ότι πρόκειται για μια διαδικασία που ξεκίνησε από παλιά. Με την αδερφή μου, όταν πηγαίναμε σε σπίνια και βαριόμασταν, το μόνο που μπορούσαμε να κάνουμε ήταν να σχολιάζουμε τον καθένα με τρόπο κάπως αστείο –όπως κάνουν τα παιδιά. Αυτό έπειτα –δεν ξέρω ακριβώς πώς– έγινε μια σταθερά στη φωτογραφία μου. Ίσως είναι κι αυτό το ιδιαίτερο γαλλικό χιούμορ, αυτό που βλέπει κανείς στο σινεμά του Τατί, στη φωτογραφία του Ντουανό. Μου είναι γνώριμο και χαρακτηριστικό. Νομίζω πως έχει διαποτίσει τον τρόπο που βλέπω τα πράγματα.

Αυτή είναι η πρώτη αναδρομική έκθεση που γίνεται στο έργο σας, σωστά;

Ναι, και είμαι πολύ χαρούμενος, διότι η πρόσκληση έρχεται από έναν χώρο διαφορετικό από εκείνον της φωτογραφίας –από τον χώρο του κινηματογράφου. Από μικρός κολυπούσα στο σινεμά και ήθελα να γυρίσω μια ταινία, αλλά δεν έφτασα ποτέ στο σημείο να βρω τις απαραίτητες διόδους. Στην αρχή, αυτό ήταν μεγάλο απωθημένο. Με τη φωτογραφία ξεκίνησα στοχεύοντας να μάθω μερικά πράγματα και να τα χρησιμοποιήσω στον κινηματογράφο. Στην πορεία συνειδητοποίησα ότι στη φωτογραφία είχα βρει αυτό που ταίριαζε περισσότερο –και στον

χαρακτήρα μου και στον τρόπο που μου αρέσει να κινούμαι και να βλέπω τα πράγματα. Η φωτογραφία είναι πιο ευκίνητη και ελεύθερη. Ανά πάσα στιγμή οικειοποιείσαι την ομορφιά όπου κι αν τη βλέπεις. Επίσης, διαθέτει και το στοιχείο της έκπληξης, που δεν το έχει ο κινηματογράφος. Μερικές φορές εμφανίζεις τη φωτογραφία και βλέπεις κάτι τελείως άλλο από εκείνο που έβλεπες όταν φωτογράφιζες. Αυτό το τυχαίο στοιχείο μου αρέσει πολύ στη φωτογραφία.

Γιατί σας αποκαλούν «φωτογράφο του περιθωρίου», ενώ σημαντικό μέρος του έργου σας δεν έχει σχέση με το λεγόμενο περιθώριο;

Δεν ξέρω... Ίσως γιατί η περίοδος του «ο1» ήταν πολύ έντονη και το περιθώριο ήταν στα πόδια μας. Έχω κάνει πολλές διαδρομές μεταξύ «κάτω» και «πάνω κόσμου». Δεν με χαρακτηρίζει περισσότερο το ένα ή το άλλο. Θα ήταν λάθος να πούμε μόνο το ένα ή μόνο το άλλο. Με ενδιαφέρουν όλες οι όψεις της κοινωνίας. Δεν ταυτίζομαι καν με ό,τι φωτογραφίζω. Απλώς στο περιθώριο βλέπεις μια αλήθεια λιγότερο καλυμμένη και υποκριτική απ' ό,τι αλλού. Αυτό με ενδιαφέρει να το αποτυπώσω.

Αρκετοί δημιουργοί δηλώνουν ότι τα αφιερώματα και οι ρετροσπεκτίβες στο πρόσωπό τους τους προκαλούν άγχος και το αίσθημα ότι γερνούν ή ότι έχει παρέλ-

θει η ακμαία τους περίοδος.

Δεν έχω κανένα τέτοιο θέμα. Ίσα-ίσα. Η φωτογραφία για μένα είναι πια μέρος της ζωής μου. Θα έλεγα μάλιστα ότι τώρα είμαι πολύ περισσότερο κατασταλαγμένος, ότι βλέπω περισσότερα πράγματα. Το βλέμμα είναι μια άσκηση. Όταν το εξασκείς τόσα χρόνια, στο τέλος βλέπεις πράγματα ασήμαντα που σου τραβούν την προσοχή. Τώρα μπορώ να πιάσω τέτοιες στιγμές. Παλιά δεν λειτουργούσα έτσι. Προσπαθούσα να οργανώσω λιγάκι την κίνηση στο δρόμο... Τώρα απλώς κινούμαι όπως όλοι. Δεν σταματάω για να φωτογραφίσω. Και στο πέρασμά μου, ότι μου δημιουργήσει ένταση, περιέργεια ή θαυμασμό, το τραβάω πάνω στην κίνηση. Αυτό βέβαια δεν ισχύει για τα πορτρέτα. Εκεί υπάρχει μια κάποια σκηνοθεσία. Όμως πλέον προσπαθώ να την κάνω πιο δουλεμένα. Να την κάνω πιο αλλόκοτη.

Είναι ενδιαφέρον ότι σε κάποιο κείμενό σας (για τον φωτογράφο Κώστα Μπαλάφα), χαρακτηρίσατε τη γενιά σας «Δεύτερη Γενιά της Ήττας».

Οι γονείς μου ήταν ενταγμένοι στην Αριστερά με τρόπο οριστικό και απόλυτο. Ο θείος μου ήταν καταδικασμένος σε θάνατο, έκανε φυλακή μέχρι το '60. Ο πατέρας μου βγήκε στα 17 του στο βουνό, αντάρτης. Όλη η οικογένεια γνώρισε εξορίες και καταδιώξεις. Όταν είσαι παιδί, αυτά γράφουν μέσα σου.

Δηλώσατε ότι, με αφορμή τις μαζικές διαμαρτυρίες της τελευταίας περιόδου, ξαναβγήκατε στο δρόμο, για να αποτυπώσετε τα γεγονότα. Ποιες είναι οι εντυπώσεις σας;

Νιώθω μια άγρια χαρά για το ξεχαρβάλωμα του συστήματος αυτού, για τα χρηματιστήρια που βουλιάζουν και τους ηγέτες που τρέχουν και δεν φτάνουν. Όλα αυτά τα βρίσκω πολύ διασκεδαστικά. Από την άλλη βλέπω ότι δεν υπάρχει εναλλακτική κατεύθυνση –ριζοσπαστική ή αστική ή ό,τι άλλο. Και κυρίως στην Ελλάδα. Είναι χαρακτηριστικό ότι το κίνημα των «Αγανακτισμένων» δεν έβγαλε φυσική ηγεσία, δεν έβγαλε ούτε τρία πρόσωπα αναγνωρίσιμα. Οπουδήποτε, σε οποιοδήποτε παρόμοιο κίνημα, αναδεικνύεται μια ομάδα ανθρώπων που αντιπροσωπεύει το κίνημα. Εδώ δεν έγινε ούτε καν αυτό. Δεν συμφωνώ με το κίνημα αυτό, αλλά ήταν ένα ξέσπασμα τρομερά θετικό. Το είδα με πολύ μεγάλη συμπάθεια.

ΕΡΝΤΕΝ ΚΙΡΑΛ ΤΟ ΕΥΤΥΧΗΜΑ ΤΗΣ ΕΞΟΡΙΑΣ

Ο Ερντέν Κιράλ, ο δημιουργός που τιμά φέτος το τμήμα «Ματιές στα Βαλκάνια», είναι εδώ και τριάντα πέντε χρόνια μια από τις πιο σημαίνουσες μορφές της τουρκικής κινηματογραφίας. Το αφιέρωμα του 52ου Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης στο έργο του είναι το πρώτο που διοργανώνεται στην Ευρώπη, αποτελώντας μοναδική ευκαιρία για το ελληνικό και διεθνές κοινό.

Από τον Γκιουνέι στον Κιράλ

Ο Κιράλ (Μαρμαράς, 1942), όπως και οι περισσότεροι αξιόλογοι τούρκοι σκηνοθέτες της γενιάς του (Ömer Kavur, Şerif Gören, Zeki Ökten, Ali Özgentürk κ.ά.), ανδρώθηκαν κινηματογραφικά υπό την επιρροή του Yılmaz Güney. Ο Κιράλ υπήρξε μαθητής και συνεργάτης του. Μάλιστα, επρόκειτο να σκηνοθετήσει τον *Δρόμο* (1982), αν και τελικά τη σκηνοθεσία ανέλαβε ο Gören. Η ρεαλιστική αισθητική και οι ιδεολογικές κατευθύνσεις του Güney ορίζουν το πρώιμο έργο του Κιράλ, που συναπαρτίζονται τα φιλμ *Το κανάλι* (1978) και *Σε γόνιμη γη* (1980).

Παρόσο, οι δύο αυτές ταινίες επιτρέπουν –παρά τη σφραγίδα του μέντορά του– να αναφανεί το ύφος που θα αναπτύξει στη συνέχεια του έργου του (και για το οποίο θα γίνει αναλυτικότερα λόγος παρακάτω). Εκείνο που πρωτίστως ανυψώνει τα νεανικά φιλμ του στη σφαίρα του καλλιτεχνικών αξιώσεων κινηματογράφου είναι ότι γονιμοποίησε την πολιτική καταγγελία με μια ιδιόζουσα αισθητική πρόταση που εδράζεται στον επιμελημένο ρυθμό, τη δύναμη του μοντάζ και την αξιοποίηση των σιωπών, των βλεμμάτων και των εν γένει μη λεκτικών σημείων.

Μέρες στο Χακάρι: εξορία και αναγέννηση

Οι *Μέρες στο Χακάρι* (1982), η ταινία που τον έκανε διεθνώς γνωστό (Αργυρή Άρκτος στο Βερολίνο), είναι η αφετηρία από την οποία σταδιακά σχηματίζεται ο αισθητικός και θεματικός πυρήνας του έργου του (συνολικά δέκα ταινίες μυθοπλασίας και ένα ντοκιμαντέρ). Το φιλμ συνιστά μια μετατόπιση από τη μεγάλη κλίμακα των κοινωνικών και πολιτικών αφηγήσεων στη μικρή κλίμακα των προσωπικών δραμάτων. Στη βάση αυτής της μετατόπισης βρίσκεται το ζήτημα της *εξορίας*, μιας έννοιας που διατρέχει και σε μεγάλο βαθμό ορίζει το μετέπειτα έργο του. Η εξορία αυτή, που εκκινεί από τη φυγή του ίδιου του Κιράλ από την Τουρκία

για πολιτικούς λόγους, αφορά πρωτίστως υποκείμενα με συγκεκριμένη συγκρότηση και άποψη για τον κόσμο, ήτοι διανοούμενους. «Οι διανοούμενοι» θα πει ο ίδιος «αποτελούν αντικείμενο κακομεταχείρισης και διωγμού. Εξαναγκάζονται είτε να συμβιβαστούν με το σύστημα είτε να ζήσουν στο περιθώριο [...] Με απασχολεί ιδιαίτερα η θέση τους στην κοινωνία»¹.

Πέρα από τις *Μέρες στο Χακάρι*, σε ταινίες όπως *Η γαλάζια εξορία* (1993), *Καθ' οδόν* (2005), *Κεράτιος κόλπος* (2010) αλλά και στο *Κανάλι* της πρώτης περιόδου, το leitmotif μοιάζει να είναι ο αναστοχασμός ενός διανοούμενου (σκηνοθέτη, συγγραφέα, δημοσιογράφου ή απλώς μορφωμένου υποκειμένου), ο οποίος βρίσκεται σε κατάσταση εξορίας, σε κατάσταση βίαιας απόσχισης από την παραδεδομένη ταυτότητα. Οι ήρωές του στοχάζονται πάνω στις έννοιες της πατρίδας και του οίκου. Το σχήμα το οποίο, κατά κανόνα, οι χαρακτηριστές αυτοί διαγράφουν είναι το ακόλουθο: απόγνωση μπροστά στο ανοίκειο, σταδιακή γέννηση νέου βλέμματος, αποκρυστάλλωση καινούριας ταυτότητας, συμφιλίωση με τον τόπο της εξορίας και αναγνώρισής του ως αληθινής πατρίδας. Οι διανοούμενοι του Κιράλ είναι συχνά άνθρωποι με βουβή λύπη, άνθρωποι εν απογνώσει –εξαιτίας συγκεκριμένων

πολιτικών συνθηκών ή προσωπικών προβλημάτων, όχι στυλιζαρισμένα παραιτημένοι– οι οποίοι αναζητούν και βρίσκουν τον εαυτό τους στο γυμνό τοπίο της εξορίας. Εν τέλει, η εξορία αναπάντεχα τους παρέχει εκείνο που ανέκαθεν αναζητούσαν –τη δυνατότητα της ήρεμης, αρμονικής συνύπαρξης με τους απλούς ανθρώπους στη βάση μιας ειλικρινούς καθημερινής συναναστροφής. Η παρατήρηση αυτή έχει σημασία, διότι καταδεικνύει ότι οι αριστερές ιδεολογικές καταβολές του μπορεί κατά την εξέλιξη του έργου του να έπαψαν να αποτελούν το βασικό πρόταγμα των ταινιών του, επιβίωσαν όμως αναμορφωμένες ως ανάγκη των πρωταγωνιστών των ατομικών, πια, αφηγήσεών του, για επαφή με την ετερότητα. Οι βασανισμένοι από τον εαυτό τους και από τα αυταρχικά καθεστώτα διανοοούμενοι θα φτάσουν μετά την πικρή εμπειρία του εκτοπισμού στο λυτρωτικό συμπέρασμα του πρωταγωνιστή της *Γαλάζιας εξορίας*: «Να είσαι εντός του κόσμου, ιδού η μοναδική απόδραση».

Αναπαράσταση και κοινό

Ο κινηματογράφος του δεν δημιουργεί ιδιαίτερες αντιστάσεις στον μη μνημένο θεατή. Ο Κιράλ προτιμά έναν κινηματογράφο προβάσιμο· έναν κινηματογράφο αναπαραστα-

τικό, ρεαλιστικό, τον οποίον ενίοτε εμπλουτίζει με ποιητικά στοιχεία που προσδίδουν στις ταινίες του μια μεταφυσική, υπαρξιακή διάσταση. Το ποιητικό, ανορθόλογο ίχνος είναι κατά κύριο λόγο εμφανέστερο σε φιλμ που αντλούν από λαϊκές παραδόσεις και θρύλους (*Ο καθρέφτης*, 1984 και *Ο κνηγός*, 1998) και διαφοροποιούνται από το υπόδειγμα που αναφέρθηκε πιο πάνω, τείνοντας περισσότερο προς τον Μαγικό Ρεαλισμό. Σε κάθε περίπτωση, εκείνο που ξέρει να κάνει καλύτερα είναι καλοφτιαγμένες ρεαλιστικές ταινίες, οι οποίες άλλοτε αφηγούνται συλλογικές και άλλοτε ατομικές ιστορίες, και οι οποίες αντλούν τη δύναμή τους από τον προσεγμένο ρυθμό και το σφιχτό μοντάζ, τη δημιουργική εναλλαγή σιωπής και λόγου και τα διάσπαρτα ποιητικά στοιχεία. «Ποτέ δεν έκανα καμιά ταινία μου με το κοινό στο μυαλό» θα πει ο Κιράλ. Όμως θα προσθέσει: «Προσπάθησα να φτιάξω έναν κόσμο, αλλά δεν ήθελα να κάνω κινηματογράφο σαν περιθωριακός τσαζίζτας. Θέλω τον κόσμο αυτόν ανοιχτό και ξεκάθαρο»².

¹ Συνέντευξη του Erden Kiral στην Gönül Dönmez-Colin, στο *Cinemas of the Other: a personal journey with film-makers from the Middle East and Central Asia*, Intellect Books, Bristol, 2006, σελ. 100, 107.

² ό.π., σελ. 105.

KEEP MOVING!

After a weekend full of sharp movies, Alexander Payne's and Erden Kiral's press conferences and a lot of mingling, we have reached the 4th day of the 52nd Thessaloniki International Film Festival! Keep moving, keep watching, keep interacting, keep celebrating cinema!

Meet the jury

All films in the International Competition section, compete for one of festival's awards! The Golden, Silver and Bronze Alexander. How decides? The International Competition Jury! This year's jury president is Laurence Kardish, the senior curator of film at the Museum of Modern Art in New York and an officer of the French Order of Arts and Letters. Hisami Kuroiwa, the producer of *Smoke*, is also a member of this year's jury, while Frederic Boyer, the third member of the jury, is the creator of *Videosphere*, Europe's greatest video store dedicated to the arthouse cinema. Sitora Alleva, actress, editor and director with great experience in film festivals, is the fourth member, while one of the most renowned greek filmmakers Constantine Giannaris is the fifth. If you want to learn more about the 52nd's Thessaloniki's International Film Festival jury, attend their official press conference tomorrow at 12:00 at Warehouse C.

Workshop with Ulrich Seidl

Those who wish to learn more about how Ulrich Seidl works on his movies, should not miss his workshop. The acclaimed austrian director will present his new project, called *Paradise*, in the workshop taking place on Friday 11th at the Cassavetes theatre at 11:00. What initially started as one movie, expanded and now Seidl is working on three

different films, that share the same concept. During the workshop, Seidl will screen film clips and analyze the way they were shot, giving the audience a unique experience of witnessing the work he has done until now.

Round Table Discussion

Romania's, Israel's and Greece's recent film production has left a global landmark, while a lot of filmmakers originated from these three countries, have been awarded in the most important film festivals. In the roundtable discussion "Shooting through the periphery", Andrei Tanasescu (Delegate in Toronto IFF & Programmer in Romanian FF), Katriel Schory (Executive Director, Israel Film Fund) and Fenia Cossovitsa (producer, Blonde Audiovisual Productions) discuss and exchange views and experiences regarding these recent achievements (Wednesday 9th, Cassavetes Theater, 11:00 am).

Doing business in Agora

Festival's Agora (the greek word for market) gives professionals of filmmaking all they need, in order to "do business"! The Film Market is actually a digital video library where one can find the majority of the feature films participating in the official sections,

while for the first time more films, apart from the ones being screened in the festival theaters, are also available. Last year's Crossroads projects and a selection of greek films produced within the last year, can also be found.

In Crossroads, the festival's co-production forum, taking place from 8th until 12th November, new filmmakers seek for professional production support. The basic criterion for a project to be chosen, is its linkage to Central Europe, the Mediterranean or the Balkan regions. Friday the 11th, it's the Works in Progress day in Agora. During this day, filmmakers from the Mediterranean and the Balkan area will have the opportunity to present their almost finished films to selected sales agents, distributors and festival programmers from all over the world.

Mind the (festival) spots!

To make your time in Thessaloniki even more fascinating, the 52th Thessaloniki International Film Festival guarantees you special discounts, from 10-20%, to the city's most trendy bars and restaurants!

Enjoy your lunch or dinner at *Nisia, Ermis, .ES, Room 22, Mirsini, Excelsior, Zithos, Zithos Dore, Agora, Ouzou Melathron, Tapas Bar, TGI Fridays, Mantola and Agioli*, have a coffee or a drink at *Pasta Flora Darling, 35 Nikis Cafe, Bar Flou, Friderico, Agapi mou* and buy your sweets from *Ble*. Look for the festival's spots brochure in the festival venues, and you will have all the information you need!

Historic Walkabouts

If you are a festival guest and wish to learn more about Thessaloniki and Vergina, you should definitely join the festival's organised tours. Keep a note of the dates: City tours are held today and on Thursday 10th. Vergina tours will take place on Tuesday 8th and Friday 11th. Registrations should be made at the public relations info desk at Warehouse C, 11:00-17:00, daily.

It's Party time!

Film festival's parties are renowned! Here is all the information you need to attend one! Get ready to rock with DeNiro live concert, on Wednesday 9th at Warehouse C (starting time: 22:00), while on Thursday 10th the Gang live, set you off at the staff and volunteer party (Warehouse C, 22:00). On Friday 11th the Agora party with Leonidas Antonopoulos on the decks will make you dance till you drop (Warehouse C, 23:00). Last but not least on Saturday 12th, the closing Fischer Swing Night Party features the Hirollers live, Dj sets, the Cool Cats and Lindy Hop Greece (Warehouse C, 23:00, invitation only). Get ready to swing!

ΠΡΩΤΟ 1 ΠΛΑΝΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ 52ου ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

www.filmfestival.gr

Εκδότρια_ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΕΪΠΙΔΗΣ

Διευθυντής_ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΟΥΛΑΣ

Αρχισυντάκτρια_ΤΖΕΝΗ ΠΑΥΛΙΔΟΥ

Συντάκτες_ΔΗΜΗΤΡΑ ΒΟΖΙΚΗ, ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΟΥΔΗΣ, ΝΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑ, ΒΟΥΛΑ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ, ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΛΑΒΟΣ, ΚΥΑ ΤΖΗΜΟΥ.

Φωτογραφίες_ΜΟΤΙΟΝΤΕΑΜ

Σχεδιασμός_ΓΡΑΜΜΗ / Οπτική Επικοινωνία

Εκτύπωση_ΦΙΛΙΠΠΟΣ / Εκδοτική Βορείου Ελλάδος

Η Aegean στο κινητό σου!

Η Aegean και οι ταξιδιωτικές της υπηρεσίες είναι μαζί σας όπου κι αν βρίσκεστε, μέσα από το νέο mobile site!

mobile.aegeanair.com

Available on the
App Store

Mobile Check-in

Mobile Boarding Pass

Δρομολόγια

Η κράτησή μου

Miles&Bonus

 AEGEAN
A STAR ALLIANCE MEMBER

Καλύτερη Περιφερειακή
Αεροπορική Εταιρία
της Ευρώπης για το 2011

